

Kronika městyse Drnholec, I.díl – 1. část (1945-1955)

Čtení z místních kronik

(1945 – 1980)

Záznamy kronikářů z kronik městyse Drnholce začaly být otiskovány od roku 2003 v Drnholeckém občasníku. Čtenáři měli tak možnost seznámit se, jak probíhal život v tomto kraji po roce 1945, kdy většina německy mluvících obyvatelů byla rozhodnutími politických představitelů přinucena opustit své domovy a zanechat zde své majetky. V srdcích jim zůstala křivda a nostalgické vzpomínky na život prožitý v tomto kraji. Proto také říkají o této historické události „vyhnání“. Ze strany české je používán termín „odsun“. Do bývalých německých obcí se nastěhovali lidé převážně míře české národnosti z nejrůznějších koutů naší vlasti, především z Moravy. Vracejí se také potomci těch, kteří v minulém století odešli do cizích zemí. Ne vždy jsou tyto záznamy objektivní, přesto má každý možnost upřesnit si dobu a události, které se v určitém čase v Drnholci odehrály. Kronikářské záznamy byly zveřejňovány také proto, aby vyprovokovala pamětníky ke vzpomínkám a k výkladu událostí popsaných v kronikách jinak, než jsou uchovány v jejich paměti. Bohužel, ozývají se sice hlasy, že to či ono není pravda, že ta či ona událost se stala jinak, ale nikdo se neodhodlal k tomu, aby se záznamy v kronice písemně polemizoval. Přesto můžeme doplnit záznamy v kronice dalšími dokumenty, především zápisy z jednání rady tehdejšího MNV. Připomeňme si lidi a události let dávno minulých. Historie většinového českého osídlení začíná až na jaře roku 1945. Pokusíme se doplnit i vzpomínkami německého obyvatelstva, publikovaných v německy psaných dějinách Drnholce, publikovaných většinou původně časopise německých vyhnanců Suedmaehrer a shromážděných v druhém díle o Drnholci z roku 1970.

V roce 2007 po obecních volbách, kdy vyhrála ODS se nová redakce Drnholeckého občasníku rozhodla, další kronikářské zápisy neuveřejňovat, i když první díl Kroniky městyse Drnholec byl již opsán na počítači a kronikářské záznamy až do roku 1980 připraveny k otiskování v rubrice Občasníku nazvané Taková jsme byli.

Jiří Janeček

Otvíráme **Kroniku městyse Drnholec**, kterou v roce, kdy skončilo běsnění druhé světové války, založil a po dva roky vedl Zdeněk Eibel.

1945

Konec války v Drnholci

Když 7. května 1945 vojska Rudé armády po tuhých bojích na řece Dyji vstoupila do Drnholce, byl městys dělostřelbou a leteckým bombardováním nesmírně poškozen, jen málo bylo domů, které zůstaly úplně nepoškozeny. poměrně nejlépe zůstala zachována jižní část obce a to ulice Hrušovanská, Hornická, Polní, Palackého a uličky kolem mlýna. Budova radnice zůstala beze škod.. nepoškozena zůstala i škola na Hrušovanské ulici.

Těžce byl poškozen kostel, zvláště jeho obě věže, jež byly střelbou téměř zničeny a dílo zkázy pak dokonala prudká vichřice. Kostel však uvnitř zůstal beze škod, jen starodávné varhany byly na jedné straně vzdušným tlakem poškozeny. také zámek byl válečnými událostmi zle pošramocen, neboť dostal několik těžkých zásahů. zvláště těžce byla postižena ulice Brněnská podél silnice, která směřuje k Brnu....

Při bojích byly vyhozeny do povětří mosty přes ramena řeky Dyje, zůstal zachován jen most přes hlavní tok. Také mnoho vinných sklepů bylo poškozeno.

Celkem tedy skýtal Drnholec obraz zkázy. Všude se kupily trosky, se střech smetené křídlice, rozbité okenní tabule, ohořelé trámy, vypálené a zřícením hrozící domy a zdi , hluboké jámy po pumách a granátech.

České obyvatelstvo, které se po válce již od květnových dní začalo usazovati v Drnholci, čekala tedy tuhá práce a vedení obce mělo před sebou veliký úkol: Všechny tyto škody napravit. je nutno obdivovati píli a odhodlanost českého obyvatelstva, které se neváhalo usadit v obci téměř zničené, když dosti sousedních obcí vyšlo z války celkem beze škod. Zvolna se usazující české obyvatelstvo z vnitrozemí se pustilo do obnovování domů a hospodářských budov.

.....V obecních službách byli již od prvních dnů po válce Richard Zajíc a Silvestr Sedláček. Brzy po válce se Drnholec stal sídlem stanice Sboru národní bezpečnosti. obec se postarala o umístění stanice a o ubytování jednotlivých členů sboru.

Během podzimu zahájily činnost všechny politické strany, a to za svorné spolupráce všech stran. Koncem listopadu založen sbor dobrovolných hasičů, jehož prvním velitelem byl Josef Kachlík. Vytvořil se i Svaz české mládeže. Zemědělci ustavili místní pobočku Jednotného svazu všech zemědělců. Již v červnu 1945 byl uveden v činnost místní mlýn a přímo vzorně začal v nové republice pracovat státní nadační velkostatek, který zásluhou odborného vedení si v každé situaci dovedl pomoci. Dokázal v krátkém čase opravit většinu budov a opatřil si nutný počet zaměstnanců. Byl opatřen též nutný počet dobytka.

Neméně zajímavé je listování školní kronikou. Zde se píše toto:

V roce 1938 byla v Drnholci měšťanská škola pouze německá. České děti navštěvovaly menšinovou měšťanskou školu ve Frélichově. Obecná česká škola menšinová v Drnholci byla na Hrušovanské ulici. Obě tyto české menšinové školy byly po obsazení pohraničí Němci v roce 1938 zrušeny.

Po osvobození v r.1945 povolilo ministerstvo školství a osvěty na návrh zmocněnce MŠO v Mikulově otevření měšťanské školy v Drnholci v bývalé škole německé.

.....V důsledku nedostatku učitelstva bylo možno začít s vyučováním na této škole teprve dne 10. prosince 1945. Do té doby navštěvovaly děti z Drnholce měšťanskou školu ve Frélichově. K újezdu měšťanské školy v Drnholci se přihlásila obec Novosedly.

budova měšťanské školy byla na sklonku války dne 7. května poškozena leteckým bombardováním a zásahy dělových granátů, neboť o Drnholec byly svedeny tuhé boje

Zásahy ukazuje přiložený plánec.

Otřesy půdy byly způsobeny trhliny v nosném zdivu, ozdobný štít čelné jižní strany byl těžce poškozen zásahem dělostřeleckého granátu. Bobrová krytina střechy byla tlakem vzduchu při výbuších zničena na 80% , vrchní komínové zdivo smeteno. Střepinami bomb byly těžce poškozeny podokapní žlaby, okapové roury i oplechování, fasáda budovy otlučena, stropní omítky i s palachem odtrženy a omítka stěn poškozena

Zděné oplocení dvora i zahrady bylo rozmetáno, prádelna téměř zničena. Veškeré okenní sklo bylo rozbito, okenní rámy z poloviny zničeny, zámky dveří a někde i výplně dveří vytrhány. Elektrická instalace zničena úplně.

Školní zařízení rovněž velmi utrpělo bombardováním. Největší škody však způsobili jednak Němci, jednak někteří nesvědomití čeští osadníci. Všechny cennější věci byly ukradeny nebo zničeny. Tak zmizely tři psací stroje, nábytek z bytu bývalého německého ředitele, veškerá osvětlovací tělesa, soubor nástrojů pro školní dílnu, umyvadla, prostě vše, co mělo nějakou cenu. Na všem bylo patrné, že nesvědomití lidé hledali všude cenné věci: Sporák v ředitelském bytě byl rozbourán, komínová dvířka byla vytrhána a důvodem k vypáčení dveří byla prostě okolnost, že byly zavřeny a uzamčeny.

Když odb. učitel Dobroslav Babák byl pověřen otevřením a správou školy a navštívil budovu měšťanské školy, shledal, že dveře do kabinetu v prvním poschodí byly vypáčeny, valná většina pomůcek, hlavně fyzikálních byla rozbita, mnoho vycpanin z přírodopisného kabinetu bylo odcizeno. Jmenovaný dveře upevnil a uzamknul visacím zámkem a případ oznámil místnímu SNB. Po třech dnech byly dveře znovu vypáčeny a část vycpanin zase vrácena. Po této události byly dveře vypáčeny ještě čtyřikrát. Tím se stalo, že z inventáře kabinetů zůstal žalostný zbytek. Nebylo však bezpečnějšího místa, kam by bylo lze pomůcky odnésti, neboť obecná škola byla plně obsazena a jinde místa rovněž nebylo.

V prosinci 1945 se začalo s opravou školní budovy. Opravné práce prováděla firma arch. stavitel Jan Mueller, národní správce fy Bruedel v Drnholci. Práce narážely na překážky, jako nedostatek finančních prostředků obce, nedostatek kvalifikovaných sil a velmi špatnou pracovní morálku dělníků. V budově byl nově zařízen vodovod s domácí vodárničkou a splachovací záchody.

V květnu 1946 byly opravné práce přerušeny pro nedostatek a dalo hodně práce a námahy, aby od začátku školního roku 1946/47 byla budova uvedena do takového stavu, aby aspoň nezbytné učebny byly použitelné.

Vzpomínky obyvatel Drnholce na rok 1945

*Historie Drnholce nezačíná, jak by se mohlo podle našeho úvodního článku zdát, až v roce 1945, ale již mnohem dříve. I pro dřívější období existuje dostatek písemných materiálů, včetně kronik, uložených v archívech v Mikulově v depozitáři MZA v Kunštátě na Moravě. Tyto historické prameny čekají však na člověka znalého němčiny či latiny, schopného přečíst stará písmena. Držme se historie posledních šedesáti let, kdy se prakticky obměnilo obyvatelstvo po stránce národnostní. O minulosti Drnholce bylo mnoho napsáno v německy psané knize Josefa Frodla vydané v roce 1927, kníž byl vydán téměř o půl století později sborník především vzpomínek na léta válečná i poválečná do doby odsunu. Držme se zásady: Budiž slyšena i druhá strana. Ve stručnosti se zmiňme, co tato memoárová kniha obsahuje. Jedná se většinou o články z časopisu **Suedmaehrer**. Při srovnání výkladů některých klíčových událostí snadno zjistíte, že o téže události lze vyprávět různým způsobem .*

Dočtete se zde, kde všude v okolí Drnholce byly kříže a kapličky, z nichž se dochovalo opravdu málo. Dále je zde plno informací o památkách, dalších významných budovách i o význačných osobnostech žijících v Drnholci, jaké měli tehdejší drnholečtí obyvatelé zvyky, kde kdo bydlel, jak viděli průběh předválečných i válečných událostí. Čtenář se zde může dočíst stručnou historii místních spolků. Zajímavé je i čtení o období do jejich odsunu.

*O počátcích nového života českých osídlenců vypráví poměrně obsáhlá reportáž Josefa Lesovského **Tady bydlel Anton Sogl** , uveřejněná v Rovnosti 24. května 1995. Autor vyzpovídal několik místních pamětníků, jmenovitě paní Marii Ondrovou a Františku Bartošovou, pana Vlastimila Ondráčka a též několik nejmenovaných osob.*

Na bojištích druhé světové války padlo v řadách německé armády 117 vojáků pocházejících z Drnholce, dalších 34 bylo nezvěstných. Na samém konci války a v prvních mírových dnech zemřelo převážně násilnou smrtí více než 30 tehdejších obyvatel. A příčiny úmrtí? Zastřelení ruskými vojáky nebo tehdejšími příslušníky revolučních gard , oběti válečných bojů, výbuchů dělostřeleckých granátů.

1945

Obecní kronika

....Drnholec byl však Němci do poslední chvíle houževnatě hájen, proto musel býti 7. května 1945, když byl napaden již několikrát před tím, silně bombardován. Bombardování začalo podle líčení Čechů, kteří žili v Drnholci, asi o deváté hodině ráno zároveň s dělostřeleckým ostřelováním, k poledni palby vyvrcholila, po poledni po jakési krátké přestávce vzplanul boj znovu. Avšak nic nemohlo zabránit Rudé armádě v postupu. V pondělí 7. května 1945 asi k páté hodině odpolední vstoupili ruští vojáci do Drnholce, když asi půl hodiny před tím ujížděly chvatně poslední německé tanky po Hrušovanské ulici. Vojska Rudé armády přišla od Pasohlávek.

Druhého dne po jejich příchodu, a to 8.5.1945 večer se utvořil revoluční Národní výbor, jehož předsedou se stal Karel Novák a jeho zástupcem Julius Krupica. Dalšími členy tohoto Národního výboru byli František. Helísek, Rudolf Horák, Josef Radkovský, Alois Zápeca a František Kalus.

Tento Národní výbor byl pověřen ruským majorem Alexandrovem zajistiti jakýkoliv cenný materiál v místě i okolí. Kromě toho měl zajistit nacistické Němce v Drnholci, ve Frélichově, Litobratřicích, Kolenfurtě a v Pasohlávkách. Bylo nařízeno konati v Drnholci hlídky dnem i nocí. Při tom byli ještě chyceni tři ukrytí SS-mani a zneškodněno šest vlasovců. Byli zajištěny doklady o činnosti zdejších Němců v NSDAP.

V okolí bylo ukryto nebo pohozeno množství vojenského materiálu. Bylo nalezeno na 60 pušek, 5 kulometů a 4 vozy munice.

Bylo zajištěno veliké množství dobytka, a to 800 prasat, asi 1400 kusů hovězího dobytka. Rovněž bylo zajištěno přes 2500 kusů drůbeže...

Zajištěno bylo na 400 jízdnicích kol a 300 přijímačů. Byly zahlazovány stopy bojů: bylo zakopáno na 500 koní a 300 krav a hned započato s odstraňováním protipancéřových překážek. Brzy po bojích byli pochováni tři v boji padlí ruští vojáci a přes 200 německých vojáků.

.....Bylo rovněž nutno upravit na nejnutnější míru zásobování. Naštěstí bylo ve zdejších mlýně přes 130 q mouky, kterou dovedl stárek p. Radkovský uchovati přes nejhorsí válečné dni neporušenou.

.....Vedení obce bylo postaveno před mnoho úkolů.....Byla to evidence Němců a jejich příprava k odsunu, v prvních týdnech otázka řádného zásobování, bezpečnost v obci, osidlování a zajišťování nepřátelského majetku. Tyto otázky byly řešeny s úspěchem. Bylo zajištěno 250000 K a odvedeno berní správě v Mikulově. Rovněž bylo zajištěno 12 kg stříbra a jisté množství zlata jež bylo odvedeno na zlatý poklad republiky.

Od 1. července do konce srpna bylo obsazeno asi 80 hospodářských usedlostí. O 1. srpna do 15 listopadu zvýšil se jejich počet na 260, z toho bylo 32 živností. Do konce roku 1945 bylo už v městyse 360 národních správců. Byly zajištěny místnosti pro poštu i četnictvo, rovněž se zajistily byty pro veřejné zaměstnance, byly opraveny Drnholcem procházející silnice, jež byly rozryty granáty. V polích dala obec zasypávat jámy a zákopy, které vznikly během bojů. Byla shromažďována a zneškodňována nevybuchlá munice. Uvedena byla v chod mlékárna, plánovány byly odklizovací práce a dáno bylo do pořádku finanční hospodářství obce.

1946

Obecní kronika

....Drnholec byl však Němci do poslední chvíle houževnatě hájen, proto musel býti 7. května 1945, když byl napaden již několikrát před tím, silně bombardován. Bombardování začalo podle líčení Čechů, kteří žili v Drnholci, asi o deváté hodině ráno zároveň s dělostřeleckým ostřelováním, k poledni palby vyvrcholila, po poledni po jakési krátké přestávce vzplanul boj znovu. Avšak nic nemohlo zabránit Rudé armádě v postupu. V pondělí 7. května 1945 asi k páté hodině odpolední vstoupili ruští vojáci do Drnholce, když asi půl hodiny před tím ujížděly chvatně poslední německé tanky po Hrušovanské ulici. Vojska Rudé armády přišla od Pasohlávek.

Druhého dne po jejich příchodu, a to 8.5.1945 večer se utvořil revoluční Národní výbor, jehož předsedou se stal Karel Novák a jeho zástupcem Julius Krupica. Dalšími členy tohoto Národního výboru byli Frant. Helísek, Rudolf Horák, Josef Radkovský, Alois Zápeca a Fr. Kalus.

Tento Národní výbor byl pověřen ruským majorem Alexandrovem zajistiti jakýkoliv cenný materiál v místě i okolí. Kromě toho měl zajistit nacistické Němce v Drnholci, ve Frélichově, Litobratřicích, Kolenfurtě a v Pasohlávkách. Bylo nařízeno konati v Drnholci hlídky dnem i nocí. Při tom byli ještě chyceni tři ukrytí SS-mani a zneškodněno šest vlasovců. Byli zajištěny doklady o činnosti zdejších Němců v NSDAP.

V okolí bylo ukryto nebo pohozeno množství vojenského materiálu. Bylo nalezeno na 60 pušek, 5 kulometů a 4 vozy munice.

Bylo zajištěno veliké množství dobytka, a to 800 prasat, asi 1400 kusů hovězího dobytka. Rovněž bylo zajištěno přes 2500 kusů drůbeže...

Zajištěno bylo na 400 jízdních kol a 300 přijímačů. Byly zahlazovány stopy bojů: bylo zakopáno na 500 koní a 300 krav a hned započato s odstraňováním

protipancérových překážek. Brzy po bojích byli pochováni tři v boji padlí ruští vojáci a přes 200 německých vojáků.

.....Bylo rovněž nutno upravit na nejnútnejší míru zásobování. Naštěstí bylo ve zdejší mlýně přes 130 q mouky, kterou dovedl stárek p. Radkovský uchovati přes nejhörší válečné dni neporušenou.

.....Vedení obce bylo postaveno před mnoho úkolů.....Byla to evidence Němců a jejich příprava k odsunu, v prvních týdnech otázka řádného zásobování, bezpečnost v obci, osidlování a zajišťování nepřátelského majetku. Tyto otázky byly řešeny s úspěchem. Bylo zajištěno 250000 K a odvedeno berní správě v Mikulově. Rovněž bylo zajištěno 12 kg stříbra a jisté množství zlata jež bylo odvedeno na zlatý poklad republiky.

Od 1. července do konce srpna bylo obsazeno asi 80 hospodářských usedlostí. O 1. srpna do 15 listopadu zvýšil se jejich počet na 260, z toho bylo 32 živností. Do konce roku 1945 bylo už v městyse 360 národních správců. Byly zajištěny místnosti pro poštu i četnictvo, rovněž se zajistily byty pro veřejné zaměstnance, byly opraveny Drnholcem procházející silnice, jež byly rozryty granáty. V polích dala obec zasypávat jámy a zákopy, které vznikly během bojů. Byla shromažďována a zneškodňována nevybuchlá munice. Uvedena byla v chod mlékárna, plánovány byly odklizovací práce a dáno bylo do pořádku finanční hospodářství obce.

Školní kronika

Školní rok 1945/46

Školní rok začal 10 prosince 1945. Otevřením a správou školy byl pověřen odborný učitel Dobroslav Babák Do pohraničí přišel z měšťanské školy ve Žďárci, okres Tišnov, dne 22. září 1945, do kteréžto doby konal mimořádnou činnou službu vojenskou. Od konce září do 9. prosince 1945 působil na měšťanské škole ve Frélichově. ...

Po vánočních prázdninách od 14. ledna 1946 byli na škole ustanoveni tito učitelé: Emil Šrámek, odborný učitel se zkouškou ze IV. odboru, který přišel z měšťanské školy ve Vranovicích. Před nastoupením konal mimořádnou činnou službu vojenskou.

Učitelská čekatelka Ludmila Pečínková přišla z obecné školy v Žarošicích, okres Kyjov. Římskokatolickému náboženství vyučoval do 31. března 1946 P. František Vašek, administrátor z Frélichova. Od té doby působí na škole nově ustanovený administrátor v Drnholci P. Čeněk Mazal. Jinému náboženství se nevyučuje.

...Dne 7. března 1946 uspořádali žáci měšťanské a obecné školy besídku na oslavu narozenin presidenta Osvoboditele T.G.Masaryka, dne 21. dubna velikonoční besídku míru za účasti veřejnosti.

.....V březnu 1946 se ustavila újezdni školní rada, složená takto:
Zástupci obce Drnholec: Bohuslav Bena, správce velkostatku v Drnholci

František Cibulka, poštovník v Drnholci

Jan Horák, rolník v Drnholci

Cyril Huťka, rolník v Drnholci

Josef Ondruš, rolník v Drnholci

Zástupci obce Novosedel: František Hajduch, rolník v Novosedlech
František Modlitba, rolník v Novosedlech
Pavel Žárský, rolník v Novosedlech
Zástupci obecných škol: Oldřich Bednařík, řídící učitel v Drnholci
Jaroslav Franěk, řídící učitel v Novosedlech
Zástupci měšťanské školy: Dobroslav Babák, odb. učitel v Drnholci
Emil Šrámek, odb. učitel v Drnholci

Budova měšťanské školy byla ve školním roce 1945/46 nezpůsobila, aby se v ní mohlo vyučovat. Vyučovalo se proto v budově obecné školy v Kostelní ulici.

**Zde měly být nalepeny fotografie poškozené školní budovy,
které slíbil stavitel Jan Mueller. Nyní už je nedodá, protože**

utekl do ciziny. poznámka psaná tužkou tehdejším ředitelem školy

.....Nejdůležitější událostí v obci byl postupný odsun Němců, který se začal provádět 6. března 1946. Ke konci školního roku nebyl odsun ještě skončen.

.....Dne 17. května 1946 byly většině zemědělců v Drnholci předány dekrety o vlastnictví zkonfiskované půdy. Slavnost konaná při této příležitosti, byla manifestací českého lidu v pohraničí. Zúčastnili se jí zástupci ministerstva zemědělství, ZNV v Brně, ONV v Mikulově a zástupci tisku. Pořadatelem byl MNV v Drnholci. Skončila deficitem 48000 Kčs.

Na konci školního roku 1945/46 navštěvovalo měšťanskou školu celkem 105 žáků (54 chlapců, 51 dívek), z toho 95 Čechů, 7 Slováků a 3 Němci.

1946 – Kronika městyse Drnholec

Rok 1946 zdaleka ještě neodstranil v Drnholci následky války. Mnohý z nových usedlíků Čechů ještě v obci pevně nezakotvil, ba někteří odcházeli z usedlostí a nalézali zaměstnání v továrnách. Byl to rok perné zkoušky. Nebylo ještě sousedské družnosti a spolupráce, jaká je častá v místech, kde se všichni navzájem znají. trvalo měsíce, než se zde alespoň podle jména poznali, zvýšené starosti o usedlosti nebo živnosti byly toho příčinou ještě bude léta trvat, než se zpevní toto společenství vzájemnými svazky rodinnými.

Jen pomalu se prováděly nejnnutnější opravy na jednotlivých domech, do dvou let po válce nebyla postavena ani jedna novostavba. Protože stavební a řemeslnické práce byly poměrně drahé bylo málo chuti ke stavění. Byl opraven obecní dům proti sousoší na náměstí a dům pošty, stojící proti němu.

V jarních měsících se začalo s odklízováním a bouráním domů, které byly zvláště poškozeny, především na ulici Svatoplukově a Brněnské. Začátkem května byla opravována budova hasičské zbrojnice, značně z války poškozená. Požáru v Drnholci toho roku nebylo, shořela jen malá kůlna v jednom domě na náměstí. V jarních měsících se začalo opět hrát v místním biografu, ve kterém se nehrálo od konce války. V březnu byl zahájen autobusový provoz na trati Fryšava – nádraží (*dnešní Břežany*) - Drnholec – Mikulov.

Po válce byly některé ulice nově přejmenovány nebo obnoveny české názvy.....Mnohé ulice byly pobořením tak zmenšeny, že tvoří jen několik domů, ba některé úplně zmizely.

.....Vzhled obce v příštích letech změni stavební ruch, který bude řízen stavebním plánem. Bude to jistě Drnholci jen ku prospěchu, protože velká většina domů je postavena z nepálených cihel, hodně domů je nevzhledných a malých. Stavělo se zde v minulých letech hodně neúčelně.

Rok ten je významný tím, že v tom to roce byl městys zcela počestěn.. Němci byli do léta zcela vystěhováni do Německa. Tam se usazovali většinou v Bavorsku, ale i jinde. V Drnholci zůstala jen hrstka Němců, kteří jsou rakouskými příslušníky. A tak se již všude kolem začala ozývati česká řeč. Do konce roku 1946 měl Drnholec skoro 1600 obyvatel.

V dubnu byla rozbořena kaple proti hřbitovu a na jejím místě postaven Jehlancovitý betonový pomník padlým vojákům ruské armády.

26. května se konaly v sále kina volby do Ústavodárného národního shromáždění. Před volbami byl ruch, volby však měly řádný a důstojný průběh, jak je samozřejmé v demokratickém státě.

Výsledky voleb:

Strana komunistická.....	330 hlasů
lidová.....	146 hlasů
nár. socialistická.....	89 hlasů
soc. demokratická.....	70 hlasů

Avšak opět svorně a pospolu oslavil lid 28. května 62. narozeniny svého presidenta Dr.E.Beneše na slavnostní akademii, kterou uspořádaly učitelké sbory obecné a měšťanské školy.

Přes léto byl dobudován dřevěný most přes mlýnské rameno Dyje. Při odstraňování zbytků starého mostu byly objeveny silné nálože třaskavin, které ležely v základech mostu – nebezpečná památka z nedávné doby.

Na konci května provedena sbírka na obnovu a vybavení českých knihoven v pohraničí Vynesla 1773 Kčs . Je to velmi pěkný výsledek, uvážíme-li, že vládl všeobecný nedostatek peněz. Nově usedlé obyvatelstvo, téměř čistě zemědělské , bylo odkázáno jen na prodej svých zemědělských výrobků. Avšak úroda byla celkem slabá, zvláště obilí se urodilo málo. Veliká však byla úroda okurků a vína. Podle tvrzení pamětníků nebylo takové úrody po třicet let. I brambor se urodilo mnoho a ovoce všeho druhu.Bylo však úrody opravdu třeba, protože byla dosud nouze o potraviny, i když na venkově ne příliš citelná. Nebylo ještě možno všechno koupit volně, a tak dostal občan starší dvaceti let v září 1946 lístky na přiděl, se kterým musel vystačiti na 28 dní:

1050 g masa
80 g másla
240 g sádla
250 g umělého tuku
8600 g chleba a pečiva
250 g soli
1400 g cukru
1/8 litru mléka denně
2 vejce

Byl ještě stále nedostatek různého zboží, jako látek, obuvi, prádla atd. Nové zboží bylo značně drahé, i když ještě často nebylo mírové jakosti. Zvýšily se ovšem také platy a mzdy, ale všude bylo možno pozorovat nedostatek peněz. Staré válečné peníze pozbyly platnosti 1. listopadu 1945.

Obecné hospodářství bylo pro naprostý nedostatek příjmů v těžké situaci, vydání přitom byla značná. Počet obecních zaměstnanců se omezil na nezbytnou míru, byly však dny, kdy obecní pokladna zela zcela prázdnotou a na konci měsíce téměř nebylo na výplatu obecních zaměstnanců.

Obec měla hodně povinností a vydání, příjmů však bylo jen nepatrně, proto bylo nutno začít s úzkostlivým šetřením a uvědomiti si i v poválečném hospodaření poválečnou nouzi.

Církevní záležitosti. Prvního dubna 1946 ustanoven první český duchovní správce P.Čeněk Mazal, který před tím působil v Třebíči a v Jaroměřicích nad Rokytnou. začal se ihned starati o napravení škod způsobených válkou.. Celkem si v roce 1946 vyžádaly opravy na kostele 95686 Kč. To byly jen nejnnutnější zabezpečovací práce. Patronem kostela je ministerstvo školství a osvěty. Opraveny i varhany.

V roce 1946 se v Drnholci narodilo 56 dětí, z toho 30 chlapců a 26 děvčat. Nemanželských dětí bylo šest.. Zemřelo 32 lidí, z toho 19 mužů a 13 žen. i jeden případ sebevraždy je zaznamenán. **Poválečný život byl příznačný svým poklesem mravnosti, dosti rozšířeno bylo opilství.** Snad další léta přinesou nápravu.

Školství a kulturní záležitostiV jarních měsících se začala opravovat budova měšťanské školy, která byla za války zle poškozena bombardováním.

.....Prvního září se počalo již vyučovati v opravené budově měšťanské školy.

.....Začátkem roku byla otevřena z malých začátků veřejná knihovna. do konce roku měla již 50 vlastních svazků. Při drahotě knih to byl pěkný začátek.

Ustavila se i místní osvětová rada, jejímž úkolem bylo pečovati o kulturní povznesení obce. Ač bylo pořádáno několik oslav a akademií se slušnou úrovní, nutno říci, že byl malý zájem občanů, ač taneční zábavy byly vždy hojně navštíveny. Snad po letech bude patrna náprava.

Zemědělství Koncem roku 1946 bylo v městysi již 197 obsazených zemědělských usedlostí, neobsazených ještě osm. Obsazených obytných domů s menší výměrou půdy bylo 79, volných dosud padesát.

Ke zboření pro veliké poškození bylo určeno 270 usedlostí a domů. Celkem počítáno 1762 ha orné půdy (a vinic) a 165 ha luk, které byly určeny pro přiděl novým usedlíkům. Katastrální výkaz uvádí celkem 2596 ha orné půdy a 330 ha luk. Z toho nebylo ze zákonných důvodů konfiskováno 466 ha orné půdy a 141 ha luk. Na zřízení nových milníků mbylo pamatováno rozlohou 30 ha. Zdejší katastr má značnou rozlohu, ležela proto ještě některá pole ladem. Noví usedlíci prostě nemohli za ztížených poměrů půdu obdělávat.

V roce 1946 byla splněna dodávka chlebovin již na 100%, dodávka vajec asi na 60%. Při tom je nutno říci, že celková sklizeň toho roku byla slabá. Je z toho patrné, že země+dělci plnili své poslání - svou prací obstarávali pro národ výživu. Nebylo to ovšem bez potíží: V roce 1945 bylo v celém Drnholci jen 53 koní na 215 usedlostí i s velkostatkem. hovězí dobytek byl v ubohém stavu, i když ho bylo dost. Byl velký nedostatek krmiva, sena i slámy a velmi suchý rok 1946 stav ještě zhoršil. Nedařilo se proto nově usedlým rolníkům valně, rolník neměl co prodávati a při tom měl četné výdaje s obnovou hospodářství.

Drnholecký katastr čítal v těchto letech asi 95 ha vinic. V roce 1945 byla dobrá úroda hroznů a drnholecké vinařské družstvo vyrobilo 470 hl vína. V dalším roce, 1946, byla sklizeň velmi dobrá, místní družstvo vyrobilo na 370 hl vína (pouze z ušlechtilých druhů)

Podle jakosti vinic byla asi třetina vinogradů osázena révou ušlechtilou , dvě třetiny vinic ještě osázeno hybridy (samoploďmi). Jevila se však snaha nahradit je druhy ušlechtilými. V našich půdních a povětrnostních podmínkách se nejlépe osvědčoval ryzlink vlašský, modrý portugal a veltlínské zelené. Zdejší vína bývají bohatá na kyseliny, hodí se proto na řezání vína.

Družstevní vinné sklepy byly po válce v zanedbaném stavu, v roce 1946 však již bylo na 450 hl dobré sudoviny.

Na velkostatku bylo toho roku zaměstnáno na 120 zaměstnanců. Konaly se pilně obnovovací práce na budovách, opravovala se krytina.. Hospodařilo se na 880 ha polí a luk. Lesů bylo 360 ha. Začal se zvyšovati opět zvolna stav dobytka. Tak se počítalo na statku : 25 krav, 5 telat, 64 mladého dobytka, 12 tažných volů, 23 koní, 1 hříbě, 68 vepřů.

Při tom se začalo v roce 1945 hospodařit z ničeho. Úrodu měl velkostatek pro veliká sucha pod obvyklým průměrem (Drnholec se počítá k nejsušším místům na Moravě). Kromě obilnin se pěstovala i na 7 ha cibule, na 3 ha hlávkový salát a téže výměře rajská jablčka. Velkostatek postrádal pracovní síly, proto se zde v roce 1946 usadilo několik maďarských rodin z jižního Slovenska, kteří pracovali na statku jako zemědělstí dělníci.

Řemesla a živnosti. Počet obyvatelstva se v roce 1946 zvolna ustaloval. A tak v naší zemědělské obci nacházíme i nejdůležitější řemesla a živnosti, které rolník potřebuje.

1 stolař	3 hostince	3 řezníci
1 kolář	3 obchody smíš. zboží	2 zámečníci
2 kováři	1 obchod obuvi	1 klempíř
2 krejčí	2 holiči	1 sedlář
1 obuvník	1 cukrář	1 pokrývač
1 sklenář	3 pekaři	1 bednář
1 cementář	1 zahradník	1 mechanik
1 kominík	2 malíři pokojů	1 radiomechanik

Hasičský sbor v roce 1946 čítal 32 členů, velitelem byl Hynek Dubš, předsedou Bohumil Procházka. Sbor pomáhal třikrát při požáru v Novosedlích, jednou v Drnholci a jednou v Litobratřicích. Neměl téměř žádné výzbroje, motorová stříkačka nefungovala, sbor byl odkázán na ruční stříkačku.

Počasí Začátkem roku 1946 byla jen mírná zima, téměř bez sněhu. Už v březnu bylo skoro jarní počasí a koncem března se otevřelo jaro úplně.. V dubnu bylo sucho, až kolem 10. května spadlo jen málo vláhy. Začátkem června byla země už hodně vyprahlá. Třináctého června se přihnala o půl třetí prudká bouře směrem od jihu. Padaly i trochu kroupy a dešť se stupňoval přímo v průtrž mračen. Po bouři se na několik dní silně ochladilo. V Brně spadlo toho dne 42 mm deště. Je možno počítati, že i nás spadlo tolik. Je to skoro desetina průměrných ročních srážek.

Toho roku se urodilo hodně třešní a višní. Prodávaly se kolem 10 Kč za kilogram. Kolem 20 června bylo deštivo. Po 1. červenci dozrály již meruňky, začátkem léta (2. července) přišla bouře od severozápadu s vydatným deštěm. Vůbec hojné deště byly v červenci a v srpnu, zároveň i letní slunné počasí.. Škoda, že jarní sucha způsobila slabý výnos všech obilovin.

Dne 13. srpna se přihnala kolem sedmé hodiny večerní prudká vichřice bez deště směrem od jihozápadu. U nás nenatropila škod, ale na mnohých místech Moravy, zvláště kolem Brna a na Českomoravské vysočině způsobila nesmírné škody, jakých nebylo pamětníka. I celé střechy tam vichřice odnášela, staleté stromy lámala, jak oznamovaly noviny. A to vše za několik minut! Podzimní měsíce byly slunné a mírné. Až kolem 18. prosince uhodily naráz prudké mrazy (kolem -15C) a mrzlo téměř bez přestání do konce února příštího roku.

Obecní kronika 1947

Novým kronikářem se stal Karel Půlpytel, učitel na měšťanské škole v Drnholci

Rok 1947 zaznamenává zvláště scelení půdy drnholeckého katastru a výjimečným suchem, které postihlo celý kraj.

Scelení pozemků provedl ing. František Scharf se zástupcem radou Paulištou, tyto práce trvaly až do jara 1948. V důsledku toho rolníci včas a řádně nezaseli ozimy a dobře nezpracovali pole. Pro obec bylo ponecháno 3464 ha, z toho orné půdy 2413 ha, 15 ha sadů a 309 ha luk i s velkostatkem (763,89 ha). Zemědělská půda byla rozdělena v několik bližších, středních i dalších přidělů, z nichž každý zemědělec obdržel svůj díl. Drobní zemědělci odkázaní na kravský potah obdrželi své přiděly blíže. Živnostníci a veřejní zaměstnanci obdrželi přidělem 0,5 ha orné půdy, při čemž měli možnost pronajati si od obce 0,2 ha sadu. Senoseče byly veřejně vydražovány, a to z jara a na podzim.

Počasí

V zimě 1946 – 47 napadlo mnoho sněhu a byly mrazy do –30 C. Sníh způsobil jarní povodně. Řeka se rozlila široko daleko po lukách a lese. Zato nepršelo celé jaro a léto- takřka do konce podzimu trvalo sucho. Vedro bylo nesnesitelné a následkem toho úroda prašpatná. z jednoho hektaru se průměrně sklídilo 5 q obilí, brambory byly většinou jako vlašské ořechy a bylo jich velmi málo. Vína však bylo dosti a vynikalo nadprůměrnou cukernatostí. Také ovoce bylo dosti a jediné tato dvě odvětví jakž takž zachránila zemědělce od katastrofální nouze.

Obecní záležitosti

Mezi čtyřmi politickými stranami se zaznamenává uspokojivý soulad. Předsedou MNV je Josef Králík, místopředsedou Cyril Komínek, předsedou zemědělské komise Josef Jedlička, Tajemníkem MNV Antonín Lopreis.

Obec (*přeškrknuto*) dala do pořádku starožitný pomník uprostřed náměstí a vedle obecní vozovou váhu. Pomník opraven z milodarů – obec nic nedala. Bylo odstraněno mnoho polozřícených staveb, hrozících sesutím.

Osídlení

Přibývali noví osídlenci do obce, mezi jinými také z Bulharska, Jugoslávie a Ruska. Z Volyně (SSSR) se přistěhoval učitel Karel Půlpytel, který od 1. dubna 1947 začal vyučovat ruštině na měšťanských školách v Drnholci a v Frélichově. Mezi přistěhovalci není dosud žádoucí sousedské družnosti a spolupráce. Byly případy drobných krádeží a polního pychu, za což byli někteří osídlenci potrestáni až do vyobcování.

Zásobování

Vzdor katastrofálnímu suchu zásobování obce bylo normální. Díky pomoci SSSR v dodávkách obilí, byl chléb vždy k dostání, pěkný bílý chléb a také pečivo. Z počátku roku, téměř do konce léta, bylo i dosti textilií, jednak ke konci roku se zaznamenává pokles těchto výrobků. Také vzhledem k suchu poklesla i mléčná produkce, muselo se šetřiti i s brambory. K tomu řádily infekční nemoci mezi drůbeží a chovem vepřového dobytka. Drůbež hynula na mor, vepři na červenku a obrnu.

Školství a osvěta

Měšťanská škola se místí v dosti pěkné, obsáhlé, avšak nemoderní a poněkud vlhké budově. Nemá hřiště pro žactvo. Žáci si upravili na zbořeništi domů zatímní hřiště, které nikterak nevyhovuje. Totéž má i obecná škola u kostela.

V důsledku sebraných žáků ze všech krajů i zahraničí, vědomosti žactva jsou podprůměrné. Jeví se však dobrá vůle a snaha zlepšiti tyto poměry. Oslavy státních svátků a jiných příležitostí se konaly spontánně a důstojně, při čemž žactvo recitovalo básně a podalo ukázky výstupu na scéně. Dospělí pod vedením F. Dvořáka sehráli dne 12. června operetku Maryša, která se nadobře vydařila. Maryšu hrála Ludmila Eiblová, France F. Dvořák, mlynáře O. Bednařík.

Zdravotnictví

V obci působí MUDr. Emil Prosecký a zubní technik. V místě je také lékárna.

Zvláštních onemocnění v obci nebylo. Děti byly podrobeny příslušnému očkování proti infekčním nemocím. Je stálá poradna pro matky a kojence. V Drnholci je velmi špatná pitná voda. Pouze dvě studně jsou vhodné (na Husově a Brněnské ulici)

Církevní záležitosti

Místní farář P. Čeněk Mazal je jako lidumil a člověk moderních názorů mezi farníky velmi oblíben. Jde s lidem a lid jde s ním. Opravil pěkně farní budovu. Kostel však dosud zevně není pro velký náklad opraven, což bude možno uskutečnit jen vyjíměčně mimořádným nákladem.

V roce 1947 se v Drnholci narodilo 65 dětí, zemřelo 8 osob. Nemanželských dětí je celkem 14, mravnost občanů se poněkud zlepšila

Veřejná knihovna

Knihovníkem je učitel Zdeněk Eibel, knihovna čítá 458 knih, čtenářů bylo 150

Obecní kronika Drnholec –rok 1948

Rok 1948 se zaznamenává jako přelomový sloup starého kapitalistického a reakčního světa na nové cestě socialisující beztřídní společnosti. Padly poslední závory uzavírající průchod širokým proudům měst a venkova a noví lidé zbaveni tíže otroctví vykročili směle k jasné budoucnosti Na tuto cestu svítila jim hvězda východu....

Každý pochopil, že ve slovanském sdružení a všech pokrokových sil sil světa, pod spravedlivým a nezištným programem mírumilovného SSSR možná dosíci opravdového štěstí a spokojenosti všech světoobčanů.

Podnětem k tomuto přelomu byly únorové události v Praze i po celé naší Republice. Byla stržena maska reakcionářům a nepřátelům národa a lidstva vůbec, a byla nastolena lidovláda v čele s prezidentem Klementem Gottwaldem, uskutečněná jednotnou volební kandidátkou. Nastoupilo tak významné v dělnickém hnutí splynutí dvou stran : Československé sociální demokracie s Komunistickou stranou Československa.

Podvratné síly uprchly do černého stínu.....

V radostném štěstí, jasu a klidu prošel vítězný XI. všesokolský slet v Praze. Bylo v krátkém čase milovými kroky schváleno mnoho důležitých opatření a zákonů: zemědělská reforma, starobní a invalidní pojištění pro veškerý lid, zákon o jednotné škole, splynutí tělovýchovných organizací atd...

A nade vším zářila zlatá slova: „Zdrojem pravomoci ve státě je lid!“ Celý svět užasl nad kázní našich národů, s jakou bylo provedeno toto nadlidské dílo. K čemu by se mnozí jiní krvavě probjovávali desetiletými a staletými, u nás vešlo v život docela hladce za pouhé dva měsíce. Není tedy divu, že se sympatie všech pokrokových sil světa obrátily k nám. A my je v očekávání příští šťastné budoucnosti nezklameme. Vítězně zakončíme taky dvouletku!

Zemědělství

Scelování půdy bylo dokončeno v detailech do konce března. Podle hesla: „Půda patří těm, kdo na ní pracují.“ byla rozdělena občanům . Zemědělcům od 8 do 13 ha, drobným zemědělcům od 1 do 8 ha záleží od schopnosti a pracovních sil, živnostníkům, dělníkům a veřejným zaměstnancům po 1/2 ha. Obecní pole, sady, louky slouží pak všem potřebným k pronájmu. Z velkostatku bylo rozparcelováno lidu také 50 ha, ale po žních si je velkostatek zabral zpět, ježto lid o ně nedbal. Na úpravě nových polních cest, bouračkách atp., pracovaly dobrovolné národní směny a příjezdné pracovní brigády. Následkem scelování jarní osevy byly poněkud opožděné.

Počasí

Zima byla mírná, sněhu vypadlo poměrně málo. Největší krátkodobé mrazy dosahovaly kolem -18 C, častěji následovaly odlevy, zejména zjara. Duben byl suchý a byly obavy, aby se neopakovalo loňské sucho. V květnu však začalo pršet a prší s malými přestávkami do samých žní. Stěží se usušily sena. První pokosy obilí na poli moknou. A tak letošní rok můžeme nazvat mokrým. Ještě jsme se v řece nekoupali, je dosti chladno, noční teploty kolem + 10 až 12 C, denní nepřesahují 20 C.

V květnu řádili chrousti, řepy zničil nosatec. Ovoce, vyjma višně a jablek, nebude mnoho. Vína zjara ukazovala pěknou úrodu, pro deště není možný postřik. Sběr byl dosti pěkný. Obilí ukazuje velice pěknou úrodu. Zelené krmivo je zvláště bujné. Byla obava z mandelinky bramborové, dosud však u nás není hlášena. Zima do vánoc byla mírná, skoro bez sněhu.

Obecní záležitosti

V únorových dnech se organisoval Akční výbor. Pořádek byl zachován, nikde nedošlo k zákrokům.

Byl zřízen nákladem obce obecní rozhlas a bubeník zmizel z ulic. V jednotné kandidátce hlasovalo 96% voličů, bílých lístků bylo odevzdáno 30. Komunistická strana Československa čítá 280 členů.

Zbývající německé rodiny rakouských příslušníků odjely do Rakouska. V poúnorových dnech uprchli z Drnholce do zahraničí obchodník Fr. Smutný, adjunkt z velkostatku Frant. Švec a autodopravce Milíč Sklenář. Obchod Smutného a autodoprava Sklenáře byly znárodněny.

V obci byl proveden sběr papíru, látek, koží, skla a kovů. Sebrané zásoby byly odvezeny do příslušných továren, mnoho však zůstalo nesebráno.

Bouračky se pomalu uklízí, obytné domy se bílí a dostávají nový vzhled. Začalo se stavbou dvou nových hospodářských usedlostí na Husově ulici.

Organisovala se mladá hudba, která již vystoupila při slavnostech.

Na rozdíl od předešlých let nebyly vydražovány louky, ale přímo za vyznačenou cenu odevzdány potřebným nájemcům. Byly však trojnásobně dražší než v minulém roce. Loni za 50 až 400 Kč, letos 500 až 1200 Kč. Snad byla i vícenásobná úroda trávy, kdož to ví?

Předsedové MNV (od roku 1945 do konce roku 1948)

1. Bednařík Oldřich
2. Hronek Alois
3. Ligas František – 3 měsíce
4. Cibulka František, poštovní
5. Králík Josef (od 29.1.1947)

Tajemníci MNV

1. Šlahounek
2. Kula František
3. Lopřejz Antonín
4. Bek František

Vánoční strom republiky

Poprvé postavený k vánocům 1948 vánoční strom republiky získal celkem 130210Kč. K tomu přispěli většími obnosy:

MNV 2000 Kč

Obecná škola 1881 Kč

Ondra František, autodopravce 1000 Kč

Kozumplík F., rolník a zahradník 1000 Kč

Odběratelé časopisů ke konci roku 1948

94 Rovnost, 18 Rudé právo, 2 Rolnické hlasy, 2 Zemědělské noviny, 4 Tvorba,.....5 Vlasta, 5 Junáci, vpřed!.....

Sepsal Karel Půlpytel

Obecní kronika 1949

Především je nutno zakreslit mapu, jak vypadal kdysi, to znamená do času bombardování v květnu 1945 a následkem poškození do času velkých bouraček v letech 1948–49 městy Drnholec.

plánek Drnholce

Komunikace

Vzdálenost do Mikulova přímo asfaltovou silnicí 12 km

Do Mikulova dojíždí dvakrát denně autobus oklikou přes Brod a Dunajovice

Vzdálenost do železniční stanice Novosedly – Drnholec 2,5 km (směr jižní)

do železniční stanice Frélichov 2,5 km

vzdálenost do města Hrušovany nad Jevišovkou 8 km (směr západní)

vzdálenost do města Pohořelice (přes Novou Ves) 15 km (směr východní)

vzdálenost do obce Vlasatice (polní cestou) 8 km (severovýchod)

Vzdálenost do obce Pasohlávky (polní cestou) 6 km (východně)

Vzdálenost do města Brna (přes Pohořelice) 49 km (severovýchod)

Vzdálenost do města Znojma ??? km (západně)

Do Znojma jezdí autobus dvakrát denně přes Litobratřice a Fryšavu. (*dněs Břežany*)

Letos se stavěly dva nové železobetonové mosty přes druhé rameno Dyje a na lukách.

Práce začaly zjara a byly zakončeny v září. Přes nové mosty se začalo jezdit již v listopadu

Poměry hospodářské

Na jaře 1949 bylo poměrně bez sněhu, sucho trvalo až do května, takže byly povážlivé obavy o úrodu. Avšak v květnu začaly deště s malými přestávkami až do omrzení. Těsně před žněmi se vyjasnilo a bylo krásné teplé až horké počasí, takže se úroda pokosila skoro všude a z větší části se vymlátilo, nebo svezlo s polí do stodol. Ke konci žni začal déšť, který trval nepřetržitě celý týden. Obilí, jež zůstalo na polích buď v kopách nebo ve stozích zamoklo, ale zase proschlo, takže vážné škody nebyly. Po dešti opět nastalo pěkné počasí. Vymlátilo se vše v pořádku a také strniště se podmítla.

O úspěch prvních „národních žní“ se přičinily strojní družstva, stroje a kombajny na velkostatku, sousedská výpomoc a četné brigády jak místní, tak dojízdné (z Brna studentky, z Mikulova dělníci a státní zaměstnanci), které pomáhaly na velkostatku.

Jednak rolníci nesplnili předepsané a osobně závazné smlouvy dodávek svých výrobků.

- tvrdé obilí bylo dodáno ve 100%
- měkké obilí bylo dodáno v 65%
- brambory byly dodány ve 40%
- vepřové maso 150%
- hovězí dobytek 130%
- vejce 70%
- mléko 65%

Velkostatek splnil své dodávky na 100%, z toho mléko 120 %, vepřové maso 200%, hovězí 105 %
K 1.9.1949 má velkostatek celkem 1328,62 ha půdy. Z toho role 840,97 ha, louky 76,92 ha, zahrady 2,29 ha, vinice 2,98 ha, pastviny 9,43 ha, lesů 375,69 ha, močály 7,58 ha, zbytek číni zastavěná plocha a další nevyužívaná půda.

Obyvatelstvo

K 20 září 1949 čítá počet obyvatel Drnholce 1542 osob celkem, z toho 1144 Čechů, 320 Slováků, 56 Maďarů a 22 Němců.

V roce 1949 se v obci narodilo 24 hochů a 28 děvčat, zemřelo 13 osob. Bylo uzavřeno 12 církevních sňatků a 2 civilní

Podle povolání bylo 302 rolníků, 86 dělníků, 42 státních zaměstnanců a 10 živnostníků, obydleno bylo 400 domů.

V roce 1949 se vystěhovalo z obce 53 rodin. Příčiny vystěhovalectví rolníků vězely v tom, že tito rolníci se kvalifikovali z řad dělnictva a vrátili se ke svému povolání, jednak státní zaměstnanci zůstali přeloženi.

Byla také změna ve dvou hostincích: Na Hrušovanské se zastřelil hostinský Valenta a hostinec převzal p. Juříčka z Frélichova. Na Brněnské ulici byl stíhán a zatčen hostinský Nešpor pro podvody a krádeže jízdních kol a hostinec byl prohlášen obecním. Obchody na náměstí (dříve Smutný) a Kočicův na Brněnské byly jako obchody se smíšeným zbožím znárodněny a pod názvem JEDNOTA. Janouškův na náměstí rovněž znárodněn pod názvem TEP jako prodejna střížního zboží. Přibyla druhá trafika p. Juráně na Brněnské ulici č. 5 a názvy trafik změněny na prodejna tabáku.

Sociální poměry

Následkem hromadných bouraček nastala bytová nouze. Jsou sice ještě domy neobydlené, jsou však bez dveří a oken, které zůstaly rozkradeny. Mnohde se bouraly domy, které po nevelké opravě by byly bývaly ještě dobré. Tak např. dům na ulici Vrchlického a roh Brněnské byl moderní jednoposchodový dům, jemuž scházela pouze štítová stěna a krytiny, již ostatně sňali. Následkem dešťů se propadly stropy. Dům byl z tvrdých cihel, parketových podlah. Byl rozbourán a ještě následkem bouračky poškozen sousední dům, rovněž velmi dobrý. Je zajímavé, že k opravě zbouraného domu byla vyplacena suma 180000 Kč a za bouračku dalších 40000 Kč. Za tyto sumy mohla státi jako nový dům, místo toho tu leží jen hromada potlučených cihel. Trámoví, okna, dveře, podlahy a další zmizelo. Svědčí to o špatném obecním hospodaření.

(Jedná se přesnou citaci zápisu z kroniky. Překvapivá kritičnost!)

Životní úroveň obyvatelstva poněkud stoupla. Provádějí se tyto veřejné práce: regulace řeky Dyje u jezu, stavba dvou železobetonových mostů, učitelský dům a tři moderní selské domy.

Mravnost se také zlepšila, pracovní morálka stoupla, což dosvědčují zapojení se lidu do žňových brigád.

V místních organizacích komunistické strany se pozoruje poněkud nezájem, ježto stranické schůze nejsou patřičně navštěvovány, placení příspěvků straně je nedůsledné.

Zdravotnictví

Zdravotní stav obyvatelstva není příliš utěšený, a sice vlivem nepříznivého podnebí. Bývají náhlé změny denního tepla a večerních i nočních mrazíků. Suché větry s písečným prachem škodí jak lidem, tak zvířatům a rostlinám. Není vůbec dobrá pitná voda. Nejsou v okolí jehličnaté lesy. Není průmysl a o výdělek je nouze. Provádí se sice regulace řeky Dyje u jezu, stavba dvou nových mostů přes Dyji a také některé bouračky polozřícených domů – tj. však práce jen dočasná. Nezaměstnanost v tomto roce není – někteří občané si vypomáhají prací v uhelných dolech na Ostravsku. Životní úroveň díky socialistickému hospodářství v republice stoupla i v Drnholci. Epidemické nemoci až na malé případy tuberkulózy nejsou.

Zato řádila epidemie moru u drůbeže a obrny i červenky u vepřového dobytka. Zdravotní opatření se nečiní, zvěrolékař Prášek se odstěhoval a byl sem přidělen k dojíždění zvěrolékař z Hrušovan.

Kultura

Školství stojí v obci na přiměřené výši. Jsou školy.

- 1/ mateřská (povinná od 3 do 6 let)
- 2/ národní (1. stupeň) s pěti postupnými ročníky
- 3/ střední (2. stupeň), dříve měšťanská, která má letos tyto třídy: 1.A, 1.B, 2.A, 2B, 3. a 4.
- 4/ Základní škola odborná rolnická od 1.9.1948
- 5/ Lidový kurs ruštiny

Spolky vzdělávací v obci nejsou, ani hospodářské, ani tělovýchovné. Přednášky na schůzích obstarávají učitelé. Pořádaly se kursy ruštiny pro lid. Divadla se nepořádala. Větší dožínkovou slavnost pořádala KSČ, okresní vedení v Mikulově, dne 27. srpna v zámeckém parku. Škola pořádala výstavu knih ve střední škole, jakož různé oslavy, zvláště 70. narozeniny Velkého Stalina, k nimž občané podepisovali pozdravné listy. Každý týden třikrát a to: ve středu a v sobotu večer, pak v neděli odpoledne a večer se promítají filmy v budově Sokola (kino). Nejlépe se osvědčily ruské filmy jako: Mladá garda, Celý svět se směje apod. Péči osvětovou provádí škola a knihovna, občanskou a politickou výchovu vede KSČ, která začala v listopadu členské stranické školení jako přípravu k budoucí prověrce členů.

Hostinec u Judasa a Juříčky byly převzaty obcí jako Komunální podniky a bývalý hostinec Nešporův slouží jako vývařovna pro žáky

Poměry lidopisné

...Životní úroveň lidu se zvýšila porozumění v národohospodářství se projevilo účastí na národních žních.

Lidový kroj se užívá ze všech končin Moravy a západního Slovenska. Je snaha o jeho zachování. Dosud se však obyvatelé Drnholce vespolek nesžili, a každá skupina přistěhovalců podle původu udržuje styky pouze se svými soukmenovci.

Náboženský život

náboženský život v obci je celkem dobrý. Občané navštěvují bohoslužby ve zdejších chrámech uspokojivě. Místní farář P. Čeněk Mazal bere účast v hudbě při slavnostech a vůbec udržuje dobré styky s obyvateli

Ke konci roku se zavádí obecní matriční úřad v místnostech na radnici. Matrikářem od 1. ledna 1950 je ředitel národní školy František Pernica, zástupcem rolník Jiří Zemčík.

Zjevy přírodní a památkové

Stavbou nového mostu přes druhé rameno Dyje se silnice narovnal a zvýšila se od hlavního toku řeky směrem k Drnholci. Odstraněním starých staveb (bouraček) se získaly prázdné prostory mezi Husovou a Tyršovou ulicí, mezi Vrchlického a Na rozvalinách, mezi Husovou a Havlíčkovou, na náměstí nahoře i dole a u mlýna. Zámek opravil své budovy, fara byla opravena a také nižší přístavby kostela (sakristie)

Zjevy politické

Při nových volbách byli zvoleni.

Předseda MNV: Stanislav Sed'a

Tajemník: František Hošek

Pokladník: Bradlík

Zásobovací referent: Helena Burešová

Akční výbor: Stanislav Rusňák

Vyživovací komise: Josef Opavský, Karel Půlpytel, Anděla Kocábová, Juřena František

Rolnická komise: Cyril Kocáb, Josef Kolísek (agronom)

Zemědělská komise: Josef Ondruš, Emil Rozner

Osvětová komise: Dobroslav Babák

Budovatelská komise: František Smékal

Obecní kronika Drnholec 1950

Založení JZD

Akce k založení JZD probíhala již během zimy a jara. V té věci se staral zvláště Stanislav Rusňák. Teprve 4. května 1950 došlo k založení přípravného výboru JZD. Vedení a přesvědčování se ujal s. Ondruš z Hevlína. Na jedné z veřejných schůzí vysvětloval provozní plán s. poslanec Doubek K ustavující schůzi se dostavilo 26 občanů (*v kronice jsou jmenovitě uvedeni*)

Do přípravného výboru byli zvoleni: Stanislav Rusňák předsedou, Jan Horák místopředsedou, Půlpytel Karel jednatelem, Hájek Josef pokladníkem. za členy přípravného výboru: Divácká, Kozumplíková, Šedivá, Tomeček, Polášek, Josef Šedivý a dva svazáci. Členstvo se usneslo na 2. typu JZD do žní a po žních na 3. typu, tj. scelení pozemků a zvířeny.

Obnovení činnosti Sokola

Na popud MV KSČ přistoupeno 4.4.1950 k činnosti Sokola. Dne 6.5.1950 byla schválena tato kandidátka:

Starosta Sokola :	Ondráček Antonín
Místopředseda:	Ondra František
Jednatel:	Mikulka Lubomír
Pokladník:	Burešová Helena
Hospodář:	Huťka Cyril
Vzdělavatel:	Částek František
Náčelník:	Pšovský Pavel

Do výboru bylo zvoleno ještě dalších deset členů. Základní organizace přispěla obnosem 1500Kč na nákup potřebného inventáře a MNV doplnil obnos na šest tisíc korun. Dne 27. května Sokol pořádal na náměstí tradiční slavnost kácení máje.

Svaz československé mládeže (SČM)

Na popud MV KSČ byl založen 5.4.1950 SČM Svazáci brali účast při zdařilých oslavách 1. máje v Mikulově a v akci *Květen – měsíc mládeže* byli na vedoucích místech v obci, kde si vedli velmi příkladně. Na 1. máje vyzdobili tři alegorické vozy a hudba obdržela 2. cenu.

Sčítání lidu

20. března se konalo první sčítání lidu v republice (od konce druhé světové války). Do sčítání bylo zahrnuto: domy, zvířena, dodávky, ovocné stromy, zemědělská půda a produkce, takže sčítání se doplňovalo ještě 27. května.

Sčítacími komisaři byli vesměs učitelé (K. Půlpytel, Fr. Girgle, P. Pšovský.)

Výsledky sčítání:

346 domovních čísel /kromě zámku/

164 rolníků /od 2 ha výše/

43 domkaři

25 živnostníků

60 dělníků

32 zaměstnanců

324 rodin celkem

22 domů neobydlených

Příprava hřiště - stadionu

Zásluhou ředitele střední školy Dobroslava Babáka se přistoupilo k úpravě velkého hřiště – příštího stadionu v Drnholci vedle školy k Lidické ulici. Hřiště má 150 m délky a 100 m šířky. Dobrovolné brigády učitelů, žactva a mládeže pracují usilovně na nivelizaci hřiště, kde bylo plno cihel, starého železa a rumu po bouračkách.

Mnozí z členů KSČ se zavázali odpracovati na hřišti brigádnické hodiny, do konce roku se však udělalo málo. S. Babák se postaral o cementové sloupy a drátěné pletivo, aby se hřiště mohlo ohradit.

Příjezd reemigrantů z Bulharska

Dne 10. května přijelo 16 rodin čsl. reemigrantů z Bulharska, pro které se připravily volné a polorozbořené domky. Stavební podniky domky dobře opravily, od základů izolovaly (což zde dosud nebylo), takže domky vyhlížejí celkem pěkně. Reemigranti si přivezli stáda ovcí, které chovají i zde. Většinou vstoupili do práce na státním statku.

První veřejné vyložení obecní kroniky

Dne 4. června 1950 byla v rámci celostátní akce poprvé vyložena k veřejnému nahlédnutí obecní kronika. Pro kroniku pořídil kronikář Karel Půlpytel koženou schránku v ceně 900 Kč, plnicí pero a dobrý inkoust. výdaje uhradila obec. Po vyložení obecní kroniky obdržel kronikář písemné uznání a poděkování jak z okresu, tak z MNV za vzorné vedení kroniky.

Zřízení matričních obvodů při MNV

Od 1.1.1950 byly zřízeny při MNV matriční obvody K matričnímu obvodu Drnholec jsou připojeny obce: Drnholec, Litobratřice, Jevišovka (Frélichov). Na MNV v Drnholci byla zřízena obřadní síň pro uzavírání manželství. Oddávající je předseda MNV Stanislav Sed'a, matrikářem byl pověřen František Pernica, zástupcem matrikáře Jiří Zemčík. Do konce roku bylo na matričním úřadě zaznamenáno 41 sňatků a narození 56 novorozenečat (25 chlapců a 31 děvčat)., zemřelo 6 osob.

JZD – společné žně

Politickým instruktorem ve vedení JZD byl ustanoven s. Ondruch z Hevlína. Vedení družstva nebylo správně organizováno. Z počátku se měly společné žně konati jen z členů JZD a dobrovolně přistoupivších samostatně hospodařících rolníků. V konci, a to již těsně před žněmi se zapojili všichni občané, z nichž mnozí nebyli o akci přesvědčeni. Tak se stalo, že část občanů nepracovala svědomitě. A hlavně úsekáři nezapisovali správně konanou práci, jak jim bylo řečeno, nepodávali denní hlášení. Také cizí strojní traktorové stanice si počítali celou obsečenou plochu obilí, ač na této ploše pracovali místní občané při ručním obsekování ploch. Nebylo přesných záznamů, ani o užití špagátů apod. Žně zatížily položky za propůjčené plachty k překrytí obilí, mnoho stažených mlátiček, celkem tu nepotřebných apod. protože se žně takto nemohly vyúčtovat, byl pověřen okresem s. Loprais, aby zápisy zkontroloval. Byli voláni znovu účastníci společných žní a tu nastal ještě větší zmatek. Ukázalo se, že skoro všichni žádají dobírku a nikdo se necítil povinen doplatit. Akce je dosud nedokončena, ač je dnes již 12. března 1951.

Tomuto zmatku možno bylo zamezit určitým plánem žňových prací a důsledným denním kontrolováním zápisů úsekářů. kteří byli do své práce špatně zasvěceni

Vzdor obtížím, které vznikly ze společných žní, JZD pokračuje ve své práci v 3. typu JZD.

Byla provedena nová úprava katastru v Drnholci:

JZD obdrželo 638 ha půdy v pěti cyklech:

- samostatní rolníci obdrželi 538 ha orné půdy
- státní statek obdržel půdu 3. cyklu
- zbytek, tj 638 ha připadl JZD

byly rozorány meze a zaseta ozimina.

Ke konci roku zůstalo v JZD 150 členů (60 rodin zemědělců), z JZD vystoupilo 62 členů a z nich většina přistoupila ke Státnímu statku v Drnholci..

Státní statek v Drnholci

Také na státním statku nastaly změny. jeho vedením byl pověřen s. Fr. Petružela a dosavadní ředitel Karel Ludvík přešel na Státní statek do Hrušovan Ke statku přistoupilo nových 51 rodin, dílem ze samostatně hospodařících, dílem přestoupivších z JZD. Na statku bylo chováno 39 koní, téměř 250 krav a přes 300 prasat.

Pracovní morálka se na státním statku stále zvedá, a to přičiněním nového vedení, zejména s. Petružely, který je jedinečně politicky vospělý, v hospodaření obeznalý a zvláště k dělnictvu soudružský. Dovedl se v každé situaci v snížit k pracujícím a získávat si prostřed pracoviště všestrannou autoritu.

Školství

Byl uveden v platnost nový školní řád, platný od 1. února 1951. Žactvo má své závazky, jak ve spoření, tak ve sběru odpadových surovin, kde daleko překročilo své závazky až desateronásobně. Také za sběr šneků, provedený minulého roku byla škola první v republice a obdržela prémii. Jinak prospěch ve škole není zvláště vynikající.

Komunální podniky v Drnholci

Zásluhou a s dobrým vedením s. Frant. Ondry došlo k založení Komunálních podniků v Drnholci. Kancelářských prací v začátcích se účastnil také učitel Lubomír Mikulka.. Vedení v rukou s. Ondry se ukázalo jako nejlepší na okrese, a je příkladem jiným. Byly sdruženy hostince (Judas a Juříčka) a také řemeslníci: krejčí (Laga, Skřivánek, Bezděk), malíř (Tousecký), truhlář (Šebek), zámečník (Škeřík) a holič (Komínek)

Celkem Komunální podniky dobře prosperovaly, takže provedly větší investice: rekonstrukci holírny, kancelář pro podnik, opravu hostince na náměstí, opravu národní školy apod.

Byl zrušen hostinec Juříčkův na Hrušovanské, ježto Juříčka se odstěhoval. Budova je určena pro příští kino v Drnholci a zatím slouží jako jizba pionýrů. Odešel také Judas a v tomto hostinci se již vystříдалo několik číšníků. Nyní čepují ženy (:soudružky. Hrubá a Huťková). Budova slouží hlavně pro účely schůzí různých organizací

Obecní záležitosti

Předsedou MNV je Stanislav Sed'a, jednatelem Hošek, pokladníkem Bradík a referentkou Burešová.

bylo zvelebeno náměstí obce , a sice zasazeny dva velké smrčky, jeden přímo před radnicí. druhý v rozcestí za pomníkem. Dále bylo zasazeno po obou stranách náměstí 48 mladých lip., které zasadili žáci střední školy.

Radnice byla uvedena do lepšího pořádku, vestavěny nové hlavní dveře, upraveny místnosti a také obecní rozhlas byl nově upraven a zesílen.

Kostel

Je připraven k opravě. Bylo postaveno ohromné vysoké lešení kolem kostela až do věžních stříšek. Zjara se má přistoupit nákladem státu do celkových zevních oprav kostela, který je notně poškozen válkou. Budou postaveny nové věže, jaké bývaly na kostele ještě před válkou. Také věžní hodiny mají být znovuzřízeny. Je to pádným důkazem, že náš stát dbá o církevní věci jako o své a vyvrací to všechny pomluvy zahraniční reakce do základů. Během roku 1951 byly posazeny na kostel nové věže v bývalé podobě a kostel byl z průčelí až k zemi omítnut.

Obecní kronika 1951

JZD

Po nové úpravě katastru družstevníci pokračovali v další práci. Byl založen nový sad nad Brněnskou. K tomuto účelu bylo objednáno ještě na podzim 1950 tisíc ovocných stromků. Byly vysázeny během zimy, která byla takřka bez sněhu – sníh napadl až 6. března 1951. O výsadbu stromků se zasloužil zvláště s. Studnička. Dále byla vedena práce v adaptaci družstevních společných stájí, které vedl s. Šenkyřík. Stáje měly být hotovy již koncem roku 1950, avšak pro nedostatek pracovních sil došlo k zakončení dvou stájí až koncem ledna. Poněvadž se nemohl ustájit dobytek postupně, bylo pokračováno v dalších pracích. Konečně byl dobytek ustájen 26. února 1951. Bylo svedeno 79 krav – dojnic, jalovic 32 a 58 telat. celkem bylo ustájeno 169 kusů. Kromě toho bylo již dříve ustájeno 20 koní. Koňské potahy byly málo užity k práci, což dosti zatížilo družstvo. Celou zimu se připravovala orby k jarnímu setí. Oralo se skoro všude traktory, a vyvážel se chlévský hnůj.

Dne 2. března došlo na členské schůzi JZD k reorganizaci výboru. Novým předsedou byl zvolen Cyril Kocáb, místopředsedou Josef Cibulka. Obměněn byl i výbor a zvolena byla i dozorčí rada. Brigádyry (*dnes bychom řekli vedoucími*) se stali František Petrů pro rostlinnou výrobu, Jan Stanislav - pěstování zeleniny, Pavel Polášek – živočišná výroba a Jaroslav Procházka – stavební činnost.

Pro nezapojení se do práce a pro sobectví byl z JZD vyloučen Hynek Kaštánek. Dále vystoupili z JZD Josef Jedlička (příčinou špatný úspěch výdělku a nepovolení lovecké zbraně) a Osvald Plachý z týchž důvodů a též pro úraz na noze. Z JZD byl také vyloučen Jan Kozumplík a to proto, že požadoval vysoký plat pro sebe a manželku v zahradnictví, což bylo neúnosné pro JZD, jehož členové by museli obdělávat jeho 13 ha půdy, zatímco by Kozumplíkovi z JZD těžili. Proto byl prohlášen za vesnického boháče a škůdce JZD.

Pracovní morálka členů JZD byla v roce 1951 nedostatečná, pole byla notně zaplevelena, úroda zeleniny a okopanin podprůměrná. Zůstalo při vyplacení poloviny pracovní jednotky, tj. 52 Kč a dobírka nebyla. Dodávky byly splněny v rámci obce pouze v obilovinách na 98%, v okopaninách méně než na polovinu, v mléce a vejcích se také nespěnilo. V důsledku toho nebyly povoleny zabijačky

Také nové zásobovací opatření, k němuž přistoupila vláda se citelně+ dotklo členů – bezzemků JZD, kteří neměli obdržeti potravinové lístky jako všichni členové JZD. Proto ti, kteří byli zaměstnáni jinde, byli nuceni z JZD vystoupit, aby nabyli nárok na potravinové lístky pro svou rodinu. Tím počet členů JZD značně klesl.

Do konce roku 1951 bylo pěkné počasí jako zjara, takže družstevníci mohli provést podzimní setí a orbu jak náleží a je předpoklad, že v příštím roce bude práce i její výsledky úspěšnější.

Státní statek

Vedoucím od dubna byl Eduard Kostiha, zástupcem a vedoucím rostlinné výroby byl Vlastimil Hrabovský, který byl vystřídán v této funkci v srpnu 1951 Josefem Janošem. Vedoucím živočišné výroby je od roku 1945 Josef Černoch, který si vede stále vzorně.

Na podzim stálo 32 ha cukrové řepy na Brněnské silnici pod vodou. Následkem toho byla sklizeň s nižším výnosem. Celkové hospodaření statku vykázalo v tomto roce schodek 10,5 milionu Kč.

Kulturní činnost v obci

Kulturní činnost v obci není uspokojující. Jak ČSM, tak Sokol ustrnulý, ač úsilí jak ze strany školy, tak místních činitelů byla dosti intenzivní – jevil se nezájem. Teprve na konci roku se ve prospěch Sokola pořádalo divadelní představení Václav Hrobčický z Hrobčic pod vedením řídicího učitele Fr. Pernici. Bylo sehráno třikrát, ve dnech 20. 22. prosince, a to velmi zdařile. O pěknou dekoraci scény a kulís se postaral učitel Jan Slanina, odborník . malíř.

Obsazení úloh bylo z poloviny z řad učitelstva- Pernica, Slanina, Hladíková a Půlpytel, z poloviny z řad občanstva – Pucek, Slavík, Roznerová, Rykr a Boudný. Všichni hráli své úlohy nadmíru dobře a je v plánu toto představení dát v příštím roce po vánocích v sousedních obcích. Výtěžek v obnose 10000 Kč věnován Sokolu.

V důsledku ustrnutí činnosti Sokola i ČSM nepokročily práce na úpravě hřiště a během roku se nic neudělalo. Komunální podnik – hostinec na náměstí se odstěhoval na Hrušovanskou do bývalého hostince Juříčky.

Komunistická strana

Dne 23. února 1951 byla provedena reorganizace KSČ v obci. Z dosavadních třech místních organizací byla utvořena pouze jedna, a to proto, že při prověrce bylo škrknuto 40 členů. Tím zůstalo 160 členů. Předsedou místní organizace byl zvolen A. Šenkyřík, místopředsedou V.Rykr, jednatelem J.Slanina, pokladníkem O.Plachý. Dalšími členy výboru byli zvoleni: D.Babák, A.Kocábová, M.Čeman, Fr. Hondlová a C.Štěpaník.

Zdravotnictví

Při zdejším lékaři MUDr. Proseckém pracoval delší čas Alois Pospíšil jako zubní technik. Tento pan Pospíšil se však dopustil služebních přestupků tím, že uváděl hotovou práci na opravě chrupů, která nebyla udělána. Předstíral, že nemá materiál, vybral od zákazníků předem peníze a zlato a tím poškodil nejen lid, svého představeného, ale hlavně nemocenskou pokladnu. byl proto suspendován a bylo zavedeno vyšetřování. Byl dosazen nový zubní technik Josef Valenta, který si vede na svém pracovišti velmi pěkně a slibně. Zákazníkům byla v krátkém čase vynahrazena péče a provedeny opravy chrupů ve velkém měřítku a jsou všichni nanejvýš spokojeni . Proto byla od 20. února 1951 zavedena v Drnholci zubní ambulance jako odbočka Mikulova. V téže budově na náměstí se chystají pro ambulanci nové místnosti. Také byla otevřena na náměstí nová lékárna. Místo MUDr. Proseckého, který odešel na léčení byl jmenován nový lékař MUDr. J.Ošťádal. bydlí zde sám a dojíždí k rodině do Brna, kde má rodinný domek.

Obecní kronika 1952

Kulturní činnost v obci

Projevila se mimořádná činnost divadelní. Tak byla sehrána veselohra „Palackého třída 28“, která se hrála v Drnholci dvakrát a jednou v Břežanech. Hra vynesla 12000 Kč ve prospěch Sokola. Pak se ujal vedení divadelního kroužku J.Majdl ml. s Tesaříkem a B.Slavíkem a v novém obsazení byla sehrána hra Ostrovského Bouře.. Pak následovaly další hry, a to veselohry:

- Bouřliváci naší vesnice
- Chudák manžel
- Na letním bytě

Všechny hry se vydařily a divadelní kroužek pod vedením sw. Majdla dokázal, že to jde.

Obecní záležitosti

Předsedou MNV byl dosud Stanislav Seďa, který se projevil jako dobrý předseda. Politickým tajemníkem MNV byl J. Oborný z Brodu nad Dyjí. V této funkci si vede příkladně. Zásobovací oddělení na MNV vede s.Vaďura, který byl loni tajemníkem MNV.

Vedoucím Komunálních podniků je Boh. Škarka. Komunální podniky byly v tomto roce podřízeny jednotnému vedení v Hrušovanech nad Jevišovkou.

Na Tyršově ulici byla zřízena evangelická modlitebna nákladem věřících, zejména reemigrantů z Bulharska.

Vojenská posádka

V červenci byla v Drnholci ustavena vojenská posádka. Vojáci se ubytovali na zámku. Dali do pořádku budovy, ohradní ze, bránu , nad níž namontovali stříšku s žárovkami v podobě hvězdy. Brána železná, vedle ní hlásný domeček. Dvůr byl drátěnkou rozdělen na dvě části: pro posádku a pro státní statek.

Měsíc československo-sovětského přátelství

Pod tímto heslem byly shrnuty všechny kulturní oslavy počínaje VŘSR a konče 73. narozeninami J.V.Stalina.

Běžela se mírová štafeta složená z pionýrů, členů ČSM a příslušníků vojenské posádky. Kino Hvězda dávalo filmová představení k tomuto heslu, obecní rozhlas sloužil k tomuto účelu, také se pořádaly přednášky a veřejné oslavy.

Lidový kurs ruštiny se na podzim neuskutečnil, ježto pro nával akcí nebylo zájemců. Snad po Novém roce .

Školství

Učitel Jan Slanina se přihlásil dělesloužícím ve vojsku a odstěhoval se do Mikulova. S počátkem září jsou tito učitelé na střední škole: ředitel Dobroslav Babák, učitelé Lub. Mikulka, M. Mikulková, Karel Vorel, Irma Vorlová, Karel Půlpytel, Frant. Částek, Pavel Pšovský. Žáků 180.

Na národní škole:ředitel Fr. Pernica, učitelé Franěk, Hrubanová, Hledíková, Brychtová, v mateřské škole jsou učitelky Chmelinová a Richtrová, místním farářem je P. Fr. Šafář.

Zdravotnictví

V obci se vyskytly tyto nemoci: Zjara dobytčí slintavka a kulhavka – v důsledku nemoci byly školy na konci června na 14 dní zavřeny, a v listopadu byla omezena docházka přespolního žactva, uzavřen kostel a hostinec, což trvalo tři týdny. Dále se vyskytl záškrť, byly čtyři případy úmrtí dětí a celou osmičlennou rodinu Laštůvkovu (kde zemřely dvě děti) zavezly do Brna do karantény. Dále onemocněl školník Bahula na infekční žloutenku a musel do valtické nemocnice.

Lesní správa

Převzala do své péče od 15. listopadu 1952 veškeré obecní lesy a lesíky o celkové rozloze 64 ha. Správu vede Josef Matal.

Jídelna

V bývalém hostinci Judasa (na náměstí a roh Brněnské) státní statek zřídil jídelnu, která se během roku stala veřejnou a všem přístupnou. Jídelnu navštěvují dělníci a zaměstnanci státního statku, JZD, zaměstnanci MNV, učitelé, farář a další. Kuchař velmi dobrý, A.Valda z Brna.

JZD

Předsedou JZD je opět Stanislav Rusňák, účetnictví vede J.Kalousek z Mušova, který dal veškeré účetní knihy do vzorného pořádku. Výsledek celoroční práce nedal očekávané výsledky. Zpočátku pracovní jednotka byla 70 Kč, později jen 50Kč a na konci roku členové nedobrali nic, protože z předpokládaného volného prodeje vlastních výrobků jako ovoce, maso apod. sešlo. Pole byla opět zaplevelená, sena se celkově moc nesklidilo, mnoho rajčat a trochu okurek zůstalo na poli, neboť neměl kdo sklízet. Cukrová řepa se včas nedovezla do cukrovaru v Hrušovanech a musela být ve zbytku transportována drahou do Břeclavi. Také doживost krav není zvláštní. Žně měli vcelku velmi dobré, takže obiloviny sklidili za příznivých podmínek, ve třech týdnech vymlátili a dodávky splnili. Zato brambory nebyly moc pěkné. Členové brali naturálie: 1 kg pšenice a 1kg žita na pracovní jednotku.

Členové reptají, ale pokles si vcelku zaviniili sami

Státní statek

Vedoucím byl Karel Palas, zástupcem správce Jaromír Štětkář, vedoucím rostlinné výroby Josef Čápek, vedoucím živočišné výroby Oldřich Klimeš.

U dobytka řádila slintavka a kulhavka, u dojníc bank – což mělo za následek předčasné porody a zmetání asi na 60% Deficit z loňského roku byl zmenšen na 8 milionů

<u>Splněné dodávky:</u>	předpis	dodáno
pšenice	2800q	2795q
žito	130q	150q
ječmen	2360q	2513q
bob	135q	117q
hrách	81q	113q
cukrovka	15900q	10158q
brambory rané	340q	371q
brambory pozdní	---	100q
mléko	354000litrů	400800 litrů (zásluhou J.Černocho)

Obecní kronika 1953

Družstevní zemědělská škola

Dne 15. ledna 1953 byla uvedena v činnost DŠP (Družstevní škola práce). Vyučovalo se dvakrát týdně po celý den v kreslíně střední školy v Drnholci. Organizačním vedoucím byl učitel Karel Půlpytel, dále vyučovali: ing. Vlad. Strmisko,, ing. Josef Menšík, s. Frant. Kružela, s. Dokoupil, ing. Branný a s. Zeman. Vyučování bylo ve dvou skupinách: rostlinná a živočišná. Vyučování se účastnilo 30 družstevníků z Drnholce, 12 z Novosedel a 5 z Litobratřic, avšak průměrná návštěva byla toliko 12-15 osob.. Družstevníci nepochopili význam odborné školy a nevyužili dobrodiní v celém rozsahu.

LKR

Lidový kurs ruštiny byl zahájen dne 15. ledna 1953 v národní škole v Drnholci. Ruštinu vyučoval uč. Karel Půlpytel, účastníků bylo patnáct. Nejlépe se učili a nejpilněji si vedli Václav Rykr a Augustin Sadílek.

Domovní knihy

Od 1. ledna byly zavedeny domovní knihy po celé vsi kvůli policejnímu hlášení cizích osob.

Kulturní činnost v obci

V zimě byla pořádána filmová universita v místnostech kina v sokolovně. Přednášel vždy ředitel školy Dobroslav Babák. Účast občanů vzhledem k velké obci byla slabá (průměrně asi 50 občanů).

Dne 17. dubna 1953 vystoupili v sokolovně s estrádou umělci z Brna. Mezi umělci byli sl. Opletalová a hudební umělec dr. Pukl. Odpoledne estrádu navštívilo 250 dětí a večer 200 dospělých.. Na programu byly národní písně, operní dueta, virtuózní hry na housle, piano a harmoniku a také kouzelný program.

Dne 11. května vystupovali s podobným programem umělci z Prahy. Návštěva byla rovněž hojná, diváci však chválili více zájezd z Brna, přestože pražský program byl velmi hodnotný.

Dne 5. března 1953

v 9 hodin 50 minut večer zemřel vůdce pracujících světa, velký bojovník za světový mír, zastánce chudých a utlačovaných, osvoboditel mnoha národů **Josef Vissarionovič Stalin** .

Zpráva o úmrtí způsobila hlubokou bolest v srdcích dělníků, družstevníků a pracujících inteligence v naší obci. Dne 7. března se konala pietní trýzna v sokolovně za účasti 350 občanů. Na trýzně promluvil učitel Karel Půlpytel. Kromě toho pořádali trýznu zvlášť na státním statku a mládež ve škole.

V těchto smutných dnech se občané semkli kolem strany ve velké bratrské rodině prodchnuti láskou k tomu, jemuž vděčí za své osvobození. Pohřeb se konal dne 9. března 1953 v Moskvě a drahé tělo bylo uloženo v mausoleu na Rudém náměstí vedle nesmrtelného Lenina. Toho dne ve dvanáct hodin zahoukaly u nás sirény a všechen pohyb ustel. Lidé stanuli jak zkamenělí a každý vzpomínal čím nám byl On Velký a nesmrtelný ve svém díle a budování. Věčná Mu paměť a sláva!

Divadelní kroužek

Ve dnech 20. a 21. února 1953 divadelní kroužek sehrál pod vedením J.Maidla ml. Molierovu veselohru Lakomec. Sál byl po oba dny přeplněn Vstup 25 Kč. Velmi dobře a přímo umělecky sehrál lakomce sám J. Maidl. Velmi dobře zahráli Tesaříková a Mir. Plass, průměrně dobře Morávková, Ondrušová, Lekeš a Petřů. Hra byla opakována o den později v Mušově, dále byla hrána v Pasohlávkách, Brodě nad Dyjí a v Hrušovanech, vždy s velkým úspěchem.

Dne 24. května sehrál týž soubor veselohru od Labiche Slaměný klobouk, kterou pak hrál i v okolních vesnicích. Hra, ač ideově bezcenná, byla sehrána velmi dobře a mohli by se s ní pochlubit i v kterémkoliv městě. Znamenitě hlavní úlohu hrál J. Maidl. Svůj herecký talent mohl by uplatnit i ve velkém souboru.

Změny ve vedení KSČ

Strana v obci byla rozdělena na tři organizace

1. základní organizace – školská – důvěrník K.Půlpytel
 2. základní organizace na státním statku – důvěrník Ondráček
 3. základní organizace místní – předseda St. Brychta
- Společný místní výbor – předseda M. Čeman

Dne 14. března 1953

v 11 hodin dopoledne zemřel náš milovaný dělnický prezident ČSR **Klement Gottwald**.

Tato truchlivá zpráva působila na všechny občany Drnholce ohromujícím dojmem. „Jak je to možné?“ – bylo slyšeti ze všech stran. V hlubokém zármutku chodili lidé se svěšenými hlavami, nemohouce uvěřiti, co se stalo. Ptám se kteréši stařeny: „Co se vám stalo, proč pláčete?“ Setřela slzu a řekla: „Postaral se o nás ve stáří a teď odešel. Co s námi bude?“

Zvlhly mi oči. Ano, tamti dříve o chudé nedbali. A tak byl zármutek všeobecný. Tryzny v paměť drahého zesnulého se účastnilo v sokolovně 620 osob. Na tryzně promluvil K. Půlpytel, St. Sed'a a další. U busty zesnulého presidenta byly položeny krásné věnce a kytice – důkaz velké lásky k svému vůdci. V den pohřbu 19. března 1953 zahoukala v obci siréna a do truchlivých zvuků sléval se hukot parních píšťal z blízkého nádraží. Provoz a chodci stanuli v pětiminutovém hlubokém klidu. Každý zalétl myšlenkami do matičky Prahy, kde se národ loučil se svým milovaným presidentem. Čestnou stráž drželi v obci vojáci, dělnická milice, hasiči, pionýři, občané. každý si to kladl za velikou čest v této památné chvíli

Čest, sláva a věčná paměť bude vždy v obci nesmrtelnému dílu soudruha Klementa Gottwalda!

JZD – Jednotné zemědělské družstvo

V JZD se práce nedaří, jak by si mnozí členové přáli. Následkem špatné sklizně sena a krmné základny vůbec byla průměrná dojivost do jara 1,5 litru mléka na kus a den. Dodávky mléka a vajec se neplní. Dobírka na konci hospodářského roku nebyla.

V důsledku špatného hospodaření byla provedena reorganizace ve vedení JZD. Předsedou byl opět zvolen Stanislav Rusňák, místopředsedou H. Štulířová, pokladníkem A. Tomeček ml., brigády Fr. Petru a Cibulková /rostlinná výroba/ a Vaverka /živočišná výroba/. Na školení za účetního byl vyslán Josef Otáhal. Byla dokončena budova – vepřín jako porodnice prasnic. V důsledku špatného krmiva byl dobytek zjara velmi hubený, prasata zakrnělá.

Jarní práce byly provedeny, zůstaly však neobdělány tu a tam malé kousky polí, na něž prý nasejí krmné směsky. Louky zapomněli navodnit.

ČSSS – státní statek

Na ČSSS Drnholec, pobočka Hrušovany nad Jevišovkou se hospodářství projevuje poněkud lépe. Krmná základna je dobrá, dobytek vypadá velmi dobře. Dojivost na kus a den činí 7 litrů mléka.

Byl zaveden chov ovcí v počtu 300 kusů. Jarní práce byly skončeny v agrotechnických lhůtách, řepu ošetřují podle prosenického hnutí. Potíže jsou v obstarávání součástek k zemědělským strojům.

Na jaře ČSSS dokončil stavbu sušárny na tabák. Budova je pěkná, stojí na kopečku při výjezdu z obce na ulici Hrušovanská..

Zdravotnictví, sport a počasí

V obci působí jako lékař dr. Ošťádal a zubní technik Valenta. Od ledna k jaru se objevily v obci záškrt a spalničky. Onemocněla řada dětí na záškrt, několik zemřelo, z toho dvě v rodině Laštůvkově.

14. ledna tragicky zahynul Metod Flibor, samostatný zemědělec. Dostal se pod saně při vyvážení hnoje a byl koňmi usmýkán.

27. ledna jela 4. třída střední školy (*dnešní devátá*) na lyžování do Krkonoš na deset dní. Žáci národní školy (3.-5. tř.) si 10. května prohlédli Macochu.

Ve dnech od 9. do 14. května padly silné jarní mrazy, takže pomrzly vinohrady, ořechy i jiné druhy ovoce. Do konce května bylo studené počasí, v noci +4 C, ve do +12 C. Dešťů bylo poměrně málo.

1. máj 1953

Oslavy 1. května se konaly na rozdíl od minulých let poprvé v Drnholci. Spolu s místními se jich zúčastnili i občané z Jevišovky, Pasohlávek, Litobratřic, Novosedel a Nového Přerova.

byla postavena pěkná tribuna před obchodem jas na náměstí, školy připravily výzdobu ulic. Dvě vítací brány- první mezi radnicí a farou, druhá na náměstí u pomníku Ras hesly, jež vítaly hosty. Na tribuně byl zaveden místní rozhlas, mluvil ředitel Babák. Náměstí bylo plné lidí, hrála hudba. Průvod vyšel z Hrušovanské, defiloval před tribunou s představiteli obcí a strany, stočil se před radnicí a několika proudy stanul před hlavní tribunou. Přivítání se ujal předseda MNV Stanislav Sed'a, hlavní projev měla s. Beňová z OV KSČ v Mikulově. Projelo pak sedm alegorických vozů: Drukov Novosedly (2), JZD Drnholec – včelařství, Pasohlávky – zahradnictví, Litobratřice – postaru se žít nedá, Novosedly – nový život, Drnholec – stará orba na poli. Bylo mnoho praporů a kolem 150 obrazů našich a jiných předáků ze země socialismu. Prodávalo se cukroví, párky občerstvení, spokojenost byla všeobecná. Večer byla taneční zábava v sokolovně.

Při organizování oslav však došlo k nespokojenosti cizích návštěv , a to proto, že obce byly rozčleněny podle masových organizací a tyto shrnuty v celky do slavnostního nástupu. Obce si přály být pohromadě ve svém složení, aby mohly ukázat celkový pohled a uchovat svou výzdobu. K jejich žádostem s. Franta nepřihlédl, a proto se všichni, ač neradi, podřídili. Pro příště třeba s přespolními vše projednat předem.

9. květen

Oslava Dne osvobození – 9. květen proběhla již dne 8. května ve 20 hodin. v sále sokolovny se sešli občané, místní masové organizace a vojáci. Slavnostní projev měl předseda MNV St. Sed'a a člen OV KSČ. Školní mládež měla recitace a zpěvy, načež kulturní soubor vojenské posádky předvedl pěkné písně. Po kulturním programu přítomní zhlédli film Pád Berlína. Druhého dne, 9. května, občané svátkovali.

Měnová reforma financí. Zrušení lístkového systému.

Dne 1.června 1953 byla provedena výměna peněz na nové oběživo a při tom byla zrušena forma lístkového přidělu potravin a průmyslových výrobků. V Drnholci bylo vytvořeno výměnné středisko na náměstí v budově pošty, kde občané Drnholce, Jevišovky, Novosedel, Pasohlávek a Nového Přerova měnili své hotovosti ve starých penězích na peníze nové. Každá osoba mohla vyměnit 300 Kč za 60Kč nové měny a zbytek peněz v poměru 1:50)tj. za 50 Kč 1 Kč nové měny)Největší sumy peněz ve výměnném středisku obnášely 160000.-,90000.-,60000.-, a 40000.-.Průměrné sumy byly na 5000 až 8000 Kč.

Již dva týdny před reformou mnozí toto tušili a překotně nakupovali různé zboží. Při výměně peněz pracovali ve středisku cizí občané, odpoledne na brigádě pomáhali všichni místní učitelé. Občanstvo přijalo reformu celkem klidně, ba s nadšením Ceny byly sníženy o více než 30 až 50%Rovněž platy klesly přesně 1:5.

Průběh událostí během léta 1953

Dne 14. května uhodil silný mráz –5 C. Bylo poškozeno mnoho druhů zelenin, ovoce i vína.Dne 9. června přikvapila bouře se silným deštěm Totéž se opakovalo 23.června a 9. července s velkým lijákem. Žně proběhly v klidu a byly dobře a včas zvládnuty. Desátého října byl dosti silný předčasný mráz –6 C. Dne 18. října se konal na náměstí velký veřejný trh. Při návratu z trhu se zabil na motorce občan Nového Přerova Andrej Komarov, reemigrant z Bulharska. Dne 14. listopadu vyhořela stodola Aloise Ondry na ulici Hornická, kterou z neopatrnosti zapálily děti. V listopadu přijela velká dělnická brigáda z Brna sklízet kukuřici na státním statku.

Dne 27. prosince se událo velké železniční neštěstí na trati Brno – Břeclav. Srazil rychlík s osobním vlakem stojícím na vedlejší koleji ve stanici Šakvice. Srážka si vyžádala přes 100 obětí, mezi raněnými byl i občan z Drnholce Jan Tomeček, který se pak vyléčil.

Obecní kronika 1954

Různé události Oslavy 1. května 1954

Tentokrát se konaly oslavy v každé obci samostatně. v Drnholci se účastnila školní mládež, vojenská posádka a místní organizace. Ač nebylo tak živo a hlučno jako loni, přesto se oslavy vydařily a účast občanů byla velká. Dne 9. května se opět konal na náměstí veřejný trh, také v menším rozsahu než loni.

Dne 2. června přibyl do obce nový farář P. Metoděj Kuběna.

Tragické případy.

Dne 10. června přišel o život občan Pavel Snopka, při jízdě na kole se dostal nešťastnou náhodou pod vlečku mimojedoucího traktoru.

Dne 13. června se zastřelil František Pospíchal. Stíhal svou družku pro zpronevěru do Moravské Ostravy, kde ji v bytě zranil, její sestru a sebe zastřelil.

Dne 18. července se utopil v rozvodněné Dyji pod splavem student z Brna, t.č. na brigádě v Drnholci, Rudolf Gorstpeller, jediný syn rodičů. Smrt si zavínil tím, že přes varování po druhé skočil do rozbouřených vln pod splavem, které jím několikrát udeřily o kamenité dno. byl vytažen z vody až třetí den.

Průběh počasí

Zima začíná teprve začátkem ledna

Prvního ledna padá první sníh, mráz -5 C , osmého ledna celý den sněží.

25. ledna mráz -20 C s větrem a bez sněhu. desátého února zima povoluje, mráz -2 C

Od 15. do 18. dubna je velká zima, sněhové přehánky, 22. dubna je první bouře, liják. O týden později (27. dubna) opět zima pod bodem mrazu, vítr.

Ve dnech 7. a 8. května prší, je zamračeno, 13. května opět zima, velmi studeno.

Prvního července byla bouře, padaly kroupy velikostí třešní. Místy pásy, zvláště za obcí směrem k Litobratřicím kroupy vytloukly obilí na 80 %, bramborovou nať a zelinu s cukrovkou rozdrtily, ve vinohradech obtloukly i větvičky. Žně byly zpočátku klidné, později od poloviny se ochladilo.

Sedmého prosince první sníh, následující den stále sněží, následující týden 12. a 13. prosince celou noc i den přšelo. Dne 23. prosince hřmělo a blýskalo se jako vlétě, 25. prosince padal sníh, stejně tak i poslední den v roce, mráz -3 C .

Politické události

Dne 21. července skončila ženevská konference čtyř mocností za účasti Čínské lidové republiky. Bylo dosaženo míru ve Vietnamu, Laosu a v Kambodži. K tomuto vítězství sil míru ve světovém měřítku dopomohl světový tábor míru v čele se Sovětským svazem, což bylo na besedách v obci uvítáno a vřele oceněno místními občany

Dne 18. listopadu se konala v sále sokolovny velká předvolební schůze občanů k blízkým volbám do Národního shromáždění. Na schůzi se také dostavil kandidát na poslance za kraj dr. Jaroslav Šimon z Brna. Svým věděním, velkou lidovostí a prostotou v obcování s lidmi a upřímnou snahou o zvelebení socialistického společenství si získal rázem srdce všech občanů a byl vřele všemi přijat.

Dne 28. listopadu se konaly v budově národní školy volby do Národního shromáždění. V tento slavnostní den se k volbám dostavili všichni občané – právoplatní voliči, kteří volili výhradně jen kandidáty Národní fronty.

(Laskavý čtenář mi jistě dovolí menší připomínku k tomuto zápisu tehdejšího kronikáře : A mohli snad tehdy občan volit jinak, když jiná kandidátka neexistovala a ten, kdo by snad náhodou chtěl volit opravdu svobodně, mohl očekávat postih ze strany tehdejších mocných.?)

JZD Drnholec

Po sklizni v roce 1954 odešlo několik rodin do ČSSS /Státní statek/ v Drnholci a několik se rozhodlo hospodařit soukromě. V JZD zůstalo třicet rodin. Obhospodařují celkem 342 ha 31 arů, z toho 233 ha 86 a orné půdy, 1,46 ha vinic, 11,2 ha ovocných sadů, 65 ha luk a pastvin. Předsedou je Josef Cibulka, účetním Josef Otáhal, vedoucím rostlinné výroby František Petřů. Stav dobytka: 66 krav, 13 koní, 223 prasat, 27 prasnic, 660 kusů drůbeže. Dojivost 3 litry na kus. Pro příští rok plánují: 17 koní, 85 krav, 175 kusů mladého skotu, 26 prasnic, 300 kusů prasat, 50 ovcí, 800 kusů drůbeže a 56 úlů včel.

Pracovní jednotka byla v tomto roce 14 Kč , mnozí členové dobírali od 6 do 12 tisíc korun, takže výsledek hospodaření s přidělem naturálií byl o mnoho vyšší než loni. v důsledku toho mnozí litovali, že vystoupili z JZD a také se přihlásilo několik nových členů.

ČSSS v Drnholci /Státní statek/

Československý státní statek započal stavět hospodářské a obytné budovy pro zaměstnance za Drnholcem při silnici Litobratřické.. Krásné novostavby při silnici zaujímají veliký prostor na polích a jsou co nejmoderněji zařízeny , včetně s vodovodem i sady kolem staveb

Osvěta – zdravotnictví

Na podzim 1954 byla založena v obci Zimní škola zemědělské mládeže. Vedoucí školy učitel Karel Půlpytel. Přihlásilo se 15 chlapců a 15 děvčat, z celkového počtu správně docházelo 25 přihlášených, z nich šest žáků ze sousední obce Novosedly. Žáci všichni dostávají zdarma učebnice a ve vyučovací dny bezplatný oběd.

Při této škole byl také zřízen kroužek ruského jazyka.

Koncem roku učitel Karel Půlpytel odešel na vlastní žádost do výslužby po splnění 65 let věku, takže se mohl více a výhradně věnovat této škole. koncem roku odchází na jiné působiště zdejší lékař MUDr. J. Kupča, který byl zdejšími občany velmi milován jako jeden z nejlepších a nejlidštějších lékařů, kteří na tomto místě dosud byli. V zubním oddělení pracuje zubní technik, také velmi oblíben všemi občany.

V obci také prospívá Jednota, sdružující pod vedením Rudolfa Janouška téměř všechny obchody, které se rozšiřují a upravují, aby vyhovovaly nárokům kupujících.

Obecní kronika 1955

Nový kronikář obce

V dubnu 1955 onemocněl dosavadní kronikář Karel Půlpytel a byl dne 26. dubna byl odvezen do nemocnice. vrátil se v červenci domů, ale krátce na to byl znovu odvezen do nemocnice a již se domů nevrátil. začátkem února 1956 zemřel. na pohřbu se sešla řada učitelů z okolí. Za místní učitele se s ním rozloučil ředitel školy Miroslav Klíma. za ONV- odbor školství promluvil František Mrňous. Místní pěvecký sbor zazpíval píseň Anděl lásky. Množství občanů, kteří byli na pohřbu přítomni, potvrdilo, jak byl Karel Půlpytel jako učitel oblíben.

Uspořádání zápisů a jejich provedení za rok 1955 a 1956 bylo svěřeno v prosinci 1956 učiteli Bohumilu Ottovi. Bohumil Ott, učitel, je rodák z Bystřice nad Pernštejnem, do Drnholce se přistěhoval v srpnu 1955.

„Protože jsem přišel do obce až v srpnu 1955, nemohl jsem běh událostí za celý rok 1955. Obrátil jsem se na funkcionáře všech organizací v obci o informace. jestli někdo shledá, že zápis neodpovídá skutečnosti, necht' mne neobviňuje ze stranickosti, v takovém případě jsem byl zřejmě mylně informován. Děkuji všem občanům, kteří mi pomohli při uspořádání těchto zápisů“

Bohumil OTT

Zemědělství

V uplynulém jubilejním roce 1955 hospodařilo v obci 73 soukromých zemědělců. v JZD bylo sdruženo 30 zemědělských usedlostí. Oddělení ČSSS obhospodařovalo asi 1530 ha půdy.

Na velkých celcích JZD a státního statku pracovaly úspěšně různé zemědělské stroje, které usnadňují práci. Za těžké pásové traktory se zapřahují pěti- i víceradliční pluh, sestávají se agregáty ze secích strojů. Sklizeň obilovin provádějí stroje zvané kombajny, stroje sovětské výroby, které obilí žnou a zároveň mlátí. Sláma a plevy zůstává na hromádkách na poli. Brambory jsou sázeny strojními sazeči. Oborávání i sklizeň jsou rovněž prováděny stroji. Stroje se stále zlepšují a nahrazují ruční práci zemědělců stále víc.

Okolní lesíky o výměře 477 ha obhospodařovala lesní správa pod vedením Josefa Matala..

K 1. červenci 1955 se chovalo toto množství hospodářských zvířat.: 1300 kusů vepřů, z toho bylo asi 100 prasnic, 1000 kusů hovězího, z toho asi 450 krav, 200 koní, z toho 20 hříbat.

V roce 1955 zavedlo JZD chov včel. zřídilo včelín se 40 včelstvy. Soukromí včelaři opatrovali asi 500 včelích rodin.

Honitba byla rozdělena mezi Lidovou mysliveckou společnost a Myslivecký kroužek závodního klubu ROH při místním státním statku.

Ceny a mzdy

K 1. dubnu 1955 byly sníženy ceny potravin a průmyslových výrobků. Ceny zemědělských výrobků byly dvojí:

1. Za povinný prodej výrobků na dodávku jsou ceny nižší.
2. Za výrobky dodané nad povinnou dodávku jsou ceny značně vyšší

Výkupní ceny za povinné dodávky (v závorkách jsou uvedeny ceny za dodávky mimo předpis)

1q žita 92 Kč (192 Kč)

1q ječmen krmný 54 Kč (54 Kč)

1q hovězího masa 320 – 900Kč (320 – 1340 Kč)

1q vepřového masa 640 Kč (1650 Kč)

1q pšenice 100Kč (240 Kč)

1q ječmen sladový 92 Kč (224 Kč)

Mzdy dělníků se pohybovaly mezi 1000 – 1500 Kč. zaměstnanci dostávaly zvláštní přídatky na děti.

V obci panuje dosti velká bída o byty. Velkou vinu na tom mají dřívější představitelé obce, kteří dali svolení bourat i málo poškozené objekty. Státní statek postavil při silnici do Litobratřic vedle hospodářských budov kravíny, vepřiny, ovčín také šest bytových jednotek.

Životní úroveň je na dosti vysoké úrovni, neboť občané mají pravidelné příjmy, hlavně na státním statku. Rozhlasový přijímač je téměř v každé rodině, v mnoha domácnostech jsou elektrické pračky, vařiče, trouby na pečení i vysavače. V obci je několik motorek i osobních aut.

Na státním statku i v ostatních podnicích se provádí výplata ve formě vyplácení záloh a vyúčtování. Peníze se tedy berou dvakrát měsíčně. Ve dnech po vyúčtování je v místním pohostinství velmi živo.

Péče o zdraví lidu

V obci je zdravotnické středisko s ordinací praktického lékaře a se zubní ambulancí. V roce 1955 se zde vystřídali tři praktičtí lékaři. V únoru se odstěhoval dr. Kupča, na jeho místo nastoupil dr. Velimovský, původem z Bulharska. V červenci se přistěhoval dr. Stanislav Korecký

Místní suché podnebí s nedostatkem dobré pitné vody způsobuje některé trvalejší a nebezpečnější choroby. Hodně lidí trpí nemocemi cest dýchacích. V roce 1955 byla v obci značně rozšířena infekční žloutenka, vyskytlo se také několik případů břišního tyfu.

V zubním oddělení pracuje od otevření této ordinace dentista Josef Valenta, který zajíždí i do Božic.

O děti zaměstnaných matek pečují jesle a mateřská škola. Dětské jesle na Polní ulici jsou v provozu během léta, mateřská škola je v provozu celý rok.

Obchod a řemeslníci

Dvě místní prodejny potravin, prodejna textilu, prodejna obuvi, prodejna masa a uzenin, cukrárna a hostinec patřily do spotřebního a výrobního družstva Jednota v Drnholci, které obhospodařovalo obchody ještě v pěti sousedních obcích (Pasohlávky, Jevišovka, Nový Přerov, Novosedly a Dobré Pole). Koncem roku byla otevřena speciální prodejna průmyslového zboží

V obci pracovali dva kováři jako samostatní živnostníci. Opravu postrojů pro hospodářská zvířata obstarávala sedlářská provozovna národního podniku Obnova. Vedoucím opravy a současně opravářem byl Václav Vavřina. Opravu bot všeho druhu prováděla obuvnická dílna Šití nových a opravu starých obleků pánských i dámských provádělo družstvo Vkus. vedoucím byl Adolf Čížek.

Živnosti, stolařství Františka Šebka a zámečnictví Františka Škeříka jsou v klidu. Zámečnictví je koncem roku otevřeno jako soukromá živnost. Holírna patří do okresního komunálního podniku v Mikulově Pracuje se jen v pánském oddělení.

Pekárna Josefa Boudného a výroba cukrářského zboží patří do Okresního svazu spotřebních a výrobních družstev v Mikulově. Cukrářská výroba je pro nedostatek odborných pracovních sil koncem roku uzavřena.

JZD a státní statek

Jednotné zemědělské družstvo sdružovalo v tomto roce 50 členů a 270 ha zemědělské půdy. Předsedou družstva byl Josef Cibulka, který pro nemoc byl v říjnu vystřídán Hubertem Karáskem. Hospodářské výsledky byly dobré hodnota pracovní jednotky činila 16 Kč a 1,1 kg pšenice, 0,5 kg ječmene, 0,7 kg žita a 1 kg brambor. Členům se prodávalo čtvrt litru mléka na člena rodiny. JZD dokončilo stavbu vepřína. Chybou všech družstevníků bylo, že sláma po kombajnech ležela na polích přes vánoce a tím se velmi znehodnotila. I přes tento nezdár je u družstevníků chuť do nové práce v roce 1956.

Oddělení ČSSS (státního statku) obhospodařovalo asi 1530 ha. Ku zvládnutí polních prací získalo oddělení asi sedmdesát sezónních dělníků. Vedoucím oddělení byl Klement Špaček. Při státním statku je také závodní jídelna, kde se stravuje také řada místních občanů. V tomto roce byla zahájena výstavba nové farmy při silnici na Litobratřice. Od roku 1952 se zavádí do stáji strojní dojení a další mechanizace těžké práce v zemědělství.

Finance

Obecní rozpočet je součástí státního rozpočtu. Zvláštním hospodářským znakem občanů v Drnholci je nechuť k placení daní. Tyto již nejsou již několik let placeny a dluhy na daních dosahují u jednotlivců až 12000 Kč.

V rámci rozpočtu ONV – školského odboru byly v budově školy přestavěny záchody nákladem 80000 Kč. Bohužel, vysoký náklad na tuto opravu byl špatně uložen. Záchody nepříjemně páchnou po celé budově.

Obyvatelstvo

Koncem roku žilo v obci asi 1790 obyvatel, z toho bylo 1754 Čechů a Slováků, 12 Němců, Bulharů a občanů jiných národností bylo 24. Obydleno bylo celkem 357 domů. V roce 1955 se narodilo 56 dětí, z toho 27 chlapců a 29 děvčat.. Většina dětí se narodila v porodnici ve Valticích.

Školství a kultura

Pro děti ve věku od tří do šesti let byla v obci mateřská škola.. Při této škole byla jídelna, ve které se stravovali i žáci osmileté střední školy. V průměru se zde stravovalo 80 – 100 strávníků denně. Cena oběda pro žáka OSŠ byla 2 Kč. Děti z mateřské školy dostávaly přesnídávku, oběd a svačinu za 2 Kč. Učitelkou zde byla Jarmila Brablecová.

Od roku 1953 je v obci osmiletá střední škola. Ředitelem školy byl Miroslav Klíma. Na škole bylo celkem 13 tříd , ve kterých vyučovalo 8 učitelů a 7 učitelek. O děti zaměstnaných matek a o přespolní žáky bylo postaráno v družině mládeže. Zde byla vychovatelkou Zuzana Vagová.

Organizace

SČSP

V čele místní odbočky Svazu československo – sovětského přátelství stáli přátelé Franta Stanislav, Čeman Martin a Procházka Bohumil. Ránou osudu byla zastavena činnost této pobočky, která měla smělé plány a chtěla pomáhat občanům poznávat veliký Sovětský svaz. Franta Stanislav vážně onemocněl a Bohumila Procházku přešel vlak. Na podzim 1955 byl ustanoven nový výbor a jeho členové pomohli zajistit důstojné oslavy 38. výročí VŘSR.

ČSM

Československý svaz mládeže má za úkol organizovat život mládeže a politicky ji vychovávat. Asi 45 členů ČSM mělo ve svém čele Zdenka Svobodu. Členové organizovali pomocné brigády v JZD a umístili se na druhém místě na okrese mezi mládežnickými organizacemi. Během roku uspořádali svazáci čtyři taneční zábavy. Při oslavách 10. výročí osvobození ČSR vystupoval také pěvecký kroužek ČSM.

Požárníci

Požární sbor, který má 18 členů, zasáhl v roce 1955 sedmkrát a vždy úspěšně. Největším požárem byl pravděpodobně požár v prodejně papíru, kde shořelo zboží asi za 110000 Kč. V době výmlatu byli požárníci voláni k požáru družstevního stohu v sousedních pasohlávkách. Dík Vám, požárníci, za Vaši obětavost.

Včelaři

V roce 1954 byl v Drnholci založen včelařský spolek. Předsedou byl zvolen Antonín Ondráček, jednatelem František Ratkovský.

Spolek sdružoval celkem 49 členů s 285 včelstvy. V létě tohoto roku začalo včelařit i JZD Drnholec, kterému dodali členové spolku 34 rojů. JZD začalo hospodařit se 40 včelstvy. také při OSŠ byl založen včelařský kroužek, kterému darovali včelaři dva roje zdarma

Koncem roku sdružoval spolek 55 včelařů s 560 včelstvy. Členové spolku se pečlivě starali o ošetřování a výsadbu lip na náměstí.

Lidoví myslivci

Lidová myslivecká společnost, jejímž předsedou byl rolník Josef Ondruš, sdružovala 24 členů. bylo uspořádáno šest honů, na nichž bylo zastřeleno 205 zajíců, 659 bažantů, 68 koroptví a 20 kusů srnčí zvěře. Množství ulovené zvěře svědčí o bohatosti katastru obce i o péči lidových myslivců o zvěř v zimě. LMS přispělo částkou 1000 Kč na opravu místní sokolovny. Členové LMS pečovali také o odstřel škodné zvěře. Během roku 1955 zastřelili 176 kusů různé škodné zvěře.

Lidoví myslivci zaměstnaní na státním statku byli sdruženi v mysliveckém kroužku při závodním klubu ROH. bylo jich sice jenom pět, ale i oni vykonali kus práce. Uspořádali tři hony a zastřelili 580 zajíců a 350 bažantů.

Zvířena v katastru obce byla ochuzena o králíky, mezi kterými řádila choroba zvaná myxomatóza, která napadla i chovy domácích králíků.

Sokol

Tělocvičná a sportovní organizace Sokol měla asi 80 členů Předsedou byl rolník František Ligas. Činnost organizace byla velmi chudá. Nácviku na I. celostátní spartakiádu se účastnili jen žáci a žákyně osmileté střední školy a ženy. Devět žen se zúčastnilo cvičení na místní, okresní, krajské i celostátní spartakiádě. Místní spartakiáda probíhala na hřišti u střední školy. Většinu programu vyplnili žáci OSŠ.

Osvětová beseda

Osvětová beseda usměrňovala kulturní činnost v obci. Většina akcí pořádaných jednotlivými organizacemi byly taneční zábavy.

O provoz zdejšího kina pečoval ČSF svými zaměstnanci. Vedoucím kina byl Václav Rykr. Čtyři představení v obci sehrálo Vesnické divadlo.

O lidovou knihovnu se dobře starala učitelka Vlasta Máčková. knihovna měla koncem roku asi 1250 knih. bylo zapsáno 202 čtenářů, kteří si vypůjčili 1417 knih.

Správa státních silnic

Správa silnic provedla opravu silnice do Hrušovan nad Jevišovkou. Silnice byla po celé délce asfaltována. Rovněž silnice na Novou Ves byla opravena a pokryta hlinitopísčítým kobercem. Okolo této silnice bylo vysázeno asi 400 jabloní, 120 švestek a 100 třešní.

Pošta a spořitelna

Na zdejší poštovním úřadě je zároveň i jednatelství státní spořitelny. Občané mají možnost ukládat si svoje úspory u peněžního ústavu v místě bydliště. Skoro 700 vkladatelů využilo této možnosti a uložilo si asi 900000 Kč.

Zemědělské školy

Jako minulá léta byla i v tomto roce organizována družstevní škola práce. Navštěvovali ji družstevníci z Drnholce a z několika okolních obcí. Pro zemědělskou mládež byla zorganizována zimní škola zemědělské mládeže. Do školy se přihlásilo celkem 21 žáků, ale řádně ji v zimních měsících jedenkrát týdně navštěvovalo jen 14 žáků.

Politické strany

Z politických stran sdružených v Národní frontě existovala v obci jen KSČ. Předsedou vesnické organizace byl ředitel školy Miroslav Klíma, který byl v listopadu 1955 vystřídán Rudolfem Janouškem.

MNV

Dne 16. května 1954 byly provedeny v celém státě volby do národních výborů. Do KNV byl zvolen s. Tihlařík, do ONV Antonín Loprais a Miroslav Čížek.. Do MNV byli zvoleni tito občané: Sed'a Stanislav, Šebek František, Tomečková Marie, Hájek Josef, Ratkovský František, Ondra Martin, Malík Josef, Jedlička Josef, Horák Jan, Vorel Karel, Ondráček Antonín, Jurčík Josef, Zajíc Richard, Studnička Antonín, Otáhal Josef, Vaďura Jindřich a Souček Jaroslav. Předsedou MNV byl zvolen Stanislav Sed'a, tajemníkem Jindřich Vaďura. Tito funkcionáři řídí obec i v roce 1955. V červenci 1955 zemřel tajemník J. Vaďura a jeho práci konal zčásti St. Sed'a a Fr. Kula. Většina členů MNV byli členové KSČ.

Neštěstí

V roce 1955 byly ztraceny za tragických okolností dva lidské životy. Pátého června se zřítila na dvoře u soukromého zemědělce Josefa Kachlíka zeď a zasypala jeho šestiletého syna. tento byl na místě hned mrtev.

O měsíc později skočil pod vlak u železniční stanice Novosedly zdejší mistr kominický Bohumil Procházka.

Odchod vojenské posádky

Na základě rozhodnutí vlády republiky o snížení stavů československé armády odstěhovala se počátkem listopadu zdejší vojenská posádka.

